

KRISLAI

MacDonald Nereikalingas
Bažnyčios Tuštėja.
Kodel Ne.
Kainos Kyla.
Svarbiausia Spėka.
Chicaga Lenkia
Brooklyna.

Rašo VILNIETIS

Anglijos liberalai naujuose parlamento rinkimuose užleidžia vietas torių (reakcinių) kandidatams ne vien prieš komunistų kandidatus, bet ir prieš Darbo Partijos kandidatus. MacDonaldis atliko savo darbą ir dabar jiems nereikalingas.

Milionių kaimo Brookline, Mass., bažnyčios, matyti, prastėja, kad jau imtasi vajuos eiti po stubas ir kalbinti žmones į bažnyčią. O kam milijonieriams bažnyčios? Jos yra tik tamsiems žmonėms.

La Follette rėmėjai tikisi sudėsią jo kampanijai pusę milijono dolerių. Kodel jiems nesudėti. Juk yra milijonierių ir šiaip turtingų buržujų.

Bostone ne tik Hearsto "Americas" daug publikuoja p. La Follette, bet ir "Evening Globe". Matomai laiko jį savo žmogum.

New Yorke ir Bostone žymiai kyla kainos ant pieno, geležies, kai kurių komp. automobilių, ir daugelio kitų dalykų.

Tuli baptistų kunigai sako, kad reikia kvieisti kalbėti bažnyčiosna laikraštinius, nes laikraščiai viena svarbiausių intelektualė ir moralė spēka visuomenės gyvenime.

Taip, laikraščiai lošia svarbiausią rolę žmonių opinijos nustatyme. Darbininkų laikraščiai yra didžiausi darbo žmonių švietėjai; kapitalistų laikraščiai yra didžiausi jų mulkintojai.

Dėlto kiekvienas lietuvis darbininkas turi užrašyti "Laisvė", "Vilnį", "Darb. Balsą".

Tur būt Chicagos A.L.D. L.D. Apskritis gaus daugiausia naujų narių laike šio vajuos. Brooklynu, su A.L.D.L.D. centru ir jos organu reikės rausti, jei chikagiešis apskritis pralėns brooklyniškį.

Chicagiečiai ir kaimynai, pasidarbuokite, kad parodyti brooklyniečiams jų nerangumą.

PAKARS PENKIS VYRUS

Montreal. — Pirmu sykiiu šio miesto istorijoje bus pakarti penki vyrai už vieną tą patį praskaltimą. Jie tapo pasmerkti mirtin 23 d. liepos už nužudymą soferio Henri Cleroux. Pasmerktočius aplankė kunigas, kaip gerus krikščionis, ir suteikė jiems religiskus palaiminimus. Žmogžudžiai veik visą laiką praleido meldamiesi. Tik vienas jų, Morel, nuolat fizikiniai mankština, daro "ekspansivus".

Popierinių pinigų Rusija daugiau neišleis, nepaisant jokių sunkenybių, sakė finansų komisaras M. Skolnikov, kalbėdamas apyvartos komiteto posėdyje, Maskvoje, pereinant utarninką.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išcina Kasdien Apart Nedėldienų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visu Šalių, Vienykite! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 255

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 24 d. Spalių (October), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

TRIUKŠMADARIAI RINKIMUOSE ANGLIJOJ PERSEKIOJA KANDIDATUS

Vienas Kandidatas Gavo Akmeniu Veidan, Jo Moteris Apspjaudyta

London. — Anglijos rinkimų kampanijoj seredoje žymiausių nuotikiu buvo vietoje šalyje pasireiškes triukšmadariai. Atžagareiviai ir liberalai skundžiasi, būk darbiečių rėmėjai yra didžiausi triukšmadariai, taipgi, kad riaušės esą organizuotos, bet darbiečių partijos ofisai užginčina taitai. Nekuriose vietose, pavyzdin, Greenwich, darbiečiai net lapelius dalino atžagareivių susirinkimuose. Lapeliuose buvo pareiškiama, kad "geri darbiečiai turi būti gerais sportais ir privalo duoti progą kalbėti savo oponentams." Viename pareiškime darbiečių partija sako: "Mes labai apgailestaujame, kad susirinkimuose keliamos riaušės, nepaisant, kas jas keltų, socialistai, liberalai, ar toriai."

Gavo akmeniu veidan. Skaudžiausią nuotikį riaušėse pranešama iš North Battersea, kur konstitucionalistų kandidatas Hogbino gavo akmeniu veidan, palei akį. Akmuo persimušė automobilin per užlaidą apsaugojimui nuo vėjo. Žaizda nesanti labai pavojinga. Paskui automobilij ilgai sekė triukšmadariai ir paniekinančiai staugė. Viena moteris spjovusi ant Hogbino pačios, kuri sykiu su juo važiojo.

Galvą pramušė. Susirinkime Lambeth vienam unijistų kandidato rėmėjui pramušta galva.

Painsley laike Asquith'o prakalbų buvo nuolat daromi trukdymai, švilpimas "Raudonosios Vėliavos" melodijos buvo privertęs jį lukčiooti ir pertraukinėti sąvokų kalbą. Baigiant jam kalbą, vienas vyras užlipo ant stalo ir sušuko, kad susirinkusieji duotų tris pasveikinimus MacDonaldui, kas ir buvo išpildyta. Asquitho rėmėjai pradėjo dainuoti savo dainą, o jų oponentai užtraukė "Raudonąją Vėliavą". Buvo bandyta kalbėti, bet delei triukšmo prisiejo užbaigti susirinkimą nepasiekmingai.

Kabinėjasi prieš bolševizmo. Buržuaziniai elementai asmenyje Sir Robert maišo savo naminį triukšmą su Rusijos bolševizmu. Jis sakė: "jūs galite bandyti pa-

Stiklu Pjaustė Krutis ir Krauju Maitino Mergaitę Tris Dienas

San Bernardino, Cal. — Jieškotojai surado tris dienas dingusį automobilij su žmonėmis, kurie nukrito apie 900 pėdų stačion pakalnėn, važiuojant vieškeliu. Automobilij važiojo Keltų su savo pačia ir mergaite, sesers duktere, 5 metų am-

versti mūsų senąją šalį Rusijos padėti, bet taitai jums niekadės nepavyks."

Mini Zinovjevą. Sir Alfred savo prakalboje graibstėsi net už drg. Zinovjevo, kuris, anot jo, esąs praktikoje dabartinis Rusijos prezidentas ir valdytojas. Mulkindamas savo klausytojus jis pasakojo, būk Zinovjevą turėjęs ką bendro su paluosavimu nuo baismės angly "kriminalistų". Čia jis turėjo omenį paluosavimą nekaltai suareštuoto komunistų laikraščio redaktoriaus, drg. Campbell. Sakė: "matot, kas mes susilaukėm — bolševikų ministariai iš Maskvos mūsų kriminalistus paluosuoja nuo baismės."

Rusija viską duos. Kuomet Sir Auckland savo prakalboje prieš Rusiją pasiepiantį užklaušė minios, ką gero galima gauti iš Rusijos turgaviečių, jam tuojaus balsai svetainėje sušuko: "Viską, kas tik yra pasaulyje geriausio."

ZEPELINAS SHENANDOAH BUVO PAVOJU! Reikėjo išmesti vanduo ir gazolinas lekiant virš Akmeninių Kalnų.

Amerikos laivyno zepelinas Shenandoah grįžta į rytus nuo Pacifiko. Ketverge jis buvo kelyje į Forth Worth. Ten jis bus pripildytas 200,000 kubikių pėdų heliumo ir lėks į Lakehurst, N. J. Lekiant per Texas valstiją, sausuosius tyrus, jis labai mažai turėjo vandens, kadangi laike pavojaus virš Akmeninių Kalnų prisiejo išmesti geriamąjį vandenį ir dvi tankas (kubilus) po 700 galionų gazolino.

Admirolo Scott Pelenai Išbarstyti ant Juru

Jo sudegintas kūnas palaidotas be jokių ceremonijų.

Portsmouth, Anglija. — Be jokios rūšies ceremonijų tapo palaidotas admirolas Sir Percy Scott. Jo kūno pelenai išbarstyta ant jūrų 20 mylių nuo krašto. Juos nuvežė ten karinis laivas, naikintojas.

žiaus. Keltų atrastas negyvas. Jo moteris ir mergaitė jau buvo arti mirties. Mergaitės gyvybę išlaikė nepaprastas Keltų tenės pasiaukavimas. Jinai stiklu pjaustė savo krūtis ir krauju žindė mergaitę tris dienas. Manoma, jog abi išgy-

NAUJAS SKANDALAS VALDŽIOJ, WASHINGTON

VALDŽIA PALAIKO BLAIVYBĖS LAUŽYTOJUS

Coolidge'ius kaltinamas naujame skandale.

Washington. — Samuel Untermyer, advokatas iš New Yorke, iškėlė aikštėn naują skandalą Amerikos valdžioje. Šiame skandale įveliamas prezidentas Coolidge'ius, generalis prokuroras Stone ir daugelis kitų viršininkų. Suzinota, kad valdžia tyčia palaiko blaivybės įstatymo laužytojus, atsisakydama pašalinti netikusiuosius federalius vir-

LADY ASTOR SAKOSI ĮSTEIGTŲ "TAIKĄ"

Jos prakalbas pertraukė ir susirinkimą iškrikdė.

Plymouth, Anglija. — Lady Astor rinkimų kampanijoj bandė lauke sakyti prakalbas būriui savo priešų, socialistų. Laike jos pertraukinėjamos kalbos vaituojaus balsai svetainėje sušuko: "Viską, kas tik yra pasaulyje geriausio."

Kiekvienas Atsivertėlis Lėšavo po \$263.00

Amerikoj atsivertėliai jiem lėšavo po \$457.

Atlantic City. — Kunigas John Marquis, presbiterionų misijū tarybos generalis sekretorius čia metiniame savo sektos suvažiavime skundėsi, kad misionieriams sek sunku darbuotis tarpe aidoiblistų (I.W.W.), dirbančių kasyklose ir miškuose. Sako, ten prisieina siūsti misionierius tik išimtinai stiprius fiziškai ir protiniai.

Esą, radikalijū organizacijū nariai jeigu gieda bažnyčios himnus, giesmes, tai vartoja savus žodžius. Pavyzdžiui, jų žodžiai yra maž daug tokie:

Dirbk ir melskis, sienu maitinkis, Už tai dangijū blyną gausi, Kai po mirties ten nukeliaus.

Užsieniniū misijū komiteto pirmininkas, kunigas Gulp išdavė raportą, kad atvertimas prie presbiterionų bažnyčios netikėliū Amerikoj lėšavo po \$457 už kiekvieną ypata. Kitose gi šalyse tas pats darbas atsiėjo pigiau, po \$263 už kiekvieną atsivertėlį. Abelnai buvo išleista \$40,000,000 sužvejojimui šau 87,632 naujų narių.

Oriniu paštu nori būti atsistatus iš San Francisco į New Yorką tulas Chester Weaver. Jis padavė / tuo tikslu aplikaciją Washington. Kadangi jis sveria 184 svarus, tai turėtų užmokėti \$718.08 už save, kaip po pašto siuntinį.

Rado Auksą Kiekviename Namu Kamputyje ir Plyšiukeyje

Winchesten, Va. — Sargybiniai tapo pastatyti čia prie namų mirusios turtinios mergos Martha Shu-mate. Jinai mirė pereinant savaitę, palikdama turtus beveik kiekviename savo namu kamputyje ir plyšiukeyje.

šininkus, kurių pareiga yra vykdyti šį įstatymą. Advokatas Untermyer gavo šias informacijas laišku nuo Mabel Willebrandt, generalio prokuroro padėjėjos, blaivybės vykdiminio skyriū. Jinai skundžiasi negalinti vykdyti blaivybės todėl, kad senatoriai ir politikieriai vartoja savo įtekme užtarimui ir palaikymui ofise netikusijū blaivybės viršininkų, savo draugų.

BOSTONAS NEPASIDUOS, SAKO DRG. BARČIENĖ

Drg. K. Barčienė iš Bostono rašo:

"Šiuomi atšauku dar 11 naujų skaitytojų, tai yra atsakymas tiems draugams, kurie mano būti laimėtojais šiame vajuos mėnesy ir turėtu dar pasakyti, kad truks ar luš, bet Bostonas bus pirmoj vietoj. Bostoniečiai nepasiduos niekam."

Kiekvienas Atsivertėlis Lėšavo po \$263.00

Amerikoj atsivertėliai jiem lėšavo po \$457.

Atlantic City. — Kunigas John Marquis, presbiterionų misijū tarybos generalis sekretorius čia metiniame savo sektos suvažiavime skundėsi, kad misionieriams sek sunku darbuotis tarpe aidoiblistų (I.W.W.), dirbančių kasyklose ir miškuose. Sako, ten prisieina siūsti misionierius tik išimtinai stiprius fiziškai ir protiniai.

Esą, radikalijū organizacijū nariai jeigu gieda bažnyčios himnus, giesmes, tai vartoja savus žodžius. Pavyzdžiui, jų žodžiai yra maž daug tokie:

Dirbk ir melskis, sienu maitinkis, Už tai dangijū blyną gausi, Kai po mirties ten nukeliaus.

Užsieniniū misijū komiteto pirmininkas, kunigas Gulp išdavė raportą, kad atvertimas prie presbiterionų bažnyčios netikėliū Amerikoj lėšavo po \$457 už kiekvieną ypata. Kitose gi šalyse tas pats darbas atsiėjo pigiau, po \$263 už kiekvieną atsivertėlį. Abelnai buvo išleista \$40,000,000 sužvejojimui šau 87,632 naujų narių.

'LAISVĖ' YRA SU MUMIS, O MES TURIME BŪTI SU 'LAISVĖ', SAKO SAŽININGAS DRAUGAS

Gaukim Jai Skaitytojus, Užrašykim Ją Draugams ir Giminėms. Išsisukinėjimų Negali ir Neturi Būti

Nebūkime "slekeriais", būtinai gaukime "Laisvė" bent po vieną naują skaitytoją.

Nežinau, kiek naujų skaitytojų "Laisvė" jau gavo, bet esu tikras, kad dar ne visi "Laisvės" draugai gavo po naują skaitytoją. O jau tik dvi savaiti laiko beliko, užtaigi, draugai ir draugės, turime sukursti visu smarkumu, kad išpildžius savo užduotį.

Kaip ten nebūtų, bet kad mūsų mylimas dienraštis, kuris nenuilstančiai gina mūsų reikalus, atsišaukė į mus prašydamas gauti bent po vieną naują skaitytoją, tai jau mes, draugai ir draugės, "Laisvės" skaitytojai, negalime likti "slekeriais" ir numoti ranka ant to "Laisvės" atsišaukimo.

Dienraštis "Laisvė" per metų eiles, visuomet ir visur be jokio svyravimo gynė mūsų reikalus kovoj su kapitalu. Tai nejaugi mes dabar bandytumėm atsilyginti praleidami pro ausis jos atsišaukimą?

Draugai ir draugės, nevilkindami toliaus laiko, stokime visi į darbą ir iki pabaigai mėnesio gausime ne po vieną naują skaitytoją, bet po kelius. "Slekerių" "Laisvės" skaitytojų ir rėmėjų tarpe neturi būti! Išsikabinėti, kad negalima gauti kiekvienam bent po vieną naują skaitytoją, ypatingai šiais metais, turėtų būti gėda.

Jeigu jau negalima gauti ant visų metų, tai galime gauti ant pusės metų; o jeigu jau negalima gauti ant pusės metų, tai ant 3 mėnesių už \$1.00 visai lengvai galima gauti, tik reikia noro.

Jeigu kuris iš skaitytojų gyvena tokioj vietoj ir sąlygose, kad jokiū būdu negali gauti naujo skaitytojaus, tai aš manau, kad tokis skaitytojas nei kiek nebus bėdinesniu, jeigu užrašys "Laisvė" savo giminei bei draugui už \$1.00 ant 3 mėnesių. Mes gana tankiai išleidžiame net po kelius dolerius visai bereikalingiems tikslams ir tai nesigailime,

o čionai tikslas yra be galo svarbus ir būtinas. Tokių giminių bei draugų, kurie dar "Laisvės" neskaity, kiekvienas iš mūsų turime ir tokiū būdu išsisukinėjimų, kad negalima gauti naujo skaitytojaus, negali ir neturi būti. "Laisvė" yra su mumis, mes turime būti su "Laisvė". Bet kad tą pasakojimą parparodžius darbai, o ne žodžiais, tai turime dirbti ir gauti kiek tik galint daugiau naujų skaitytojų. Parodykime draugams, dirbantiems prieš "Laisvės", kad jų atsišaukimas į mus nepasilieka balsu tyruose šaukiančiu, kad ateityj jie galėtų su dar didesne energija kovoti prieš mūsų krauju gėrėjus ir vestit mus prie pasiluosavimo. Laisvės skaitytojas.

KAS GALI PANAIKINTI BEDARBĘ

New York. — Darbininkų Partijos kandidatas į Amerikos prezidentą drg. Fosteris, kalbėdamas New Star Casino svetainėje, įrodė, kad tik revoliuciniū darbininkų ir fermerių valdžia gali panaikinti bedarbės krizį, kuris dabar viešpatauja. Sakė:

"Aš pervaziavau beveik skersai visą Ameriką nuo Pacifiko pakraščio ir pastebėjau nepaprastą visur vargą ir bedarbės plėtojimąsi. Virš pusę žodžiakasiū nedirba Illinois valstijoje, kiti gi dirba tik po kelias dienas savaitėje. Aš tik ka sugrižau iš Naujos Anglijos, kur tūkstančiai audėjų nedirba ir ju šeimynos kenčia baisų skurdą. Mes norim panaikinti šią, prie kapitalistinės tvarkos neišvengiamą, bedarbę, įsteigiant darbininkų ir fermerių valdžią."

Paryžiujė prasidėjo teisminis "Bonomini, kaltinamo nužudyme fašistų vad. Buonservizi iš Paryžiaus italy kolonijos, perėitą žiemą. Byla nepaprasta tuomi, kad jinai virto teisimu pačies fašizmo ir jo naminės bei užrubežinės politikos.

SPALIS — "LAISVĖS" MENŪS

RINKIT AUKAS DARBININKŲ PARTIJOS VAJUI

Ši subata ir nedėldienis yra Darbininkų Partijos aukų dienos dėl rinkimų vajuos. Reikalingi draugai luosnoriai rinkimui šių aukų. Eikit į artimiausią stotį ir gaukit dėžutes. Stotys randasi sekančiose vietose:
New Yorke:—Vajuos vyriausios ofisas 210 E. 12th St, Freiheit Bldg., 153 E. Broadway (kreiptis į Castell); 222 E. 71st St.; 350 E. 81st St.; 64 E. 104th St.; 345 W. 39th St.; 1347 Boston Road.
Brooklyne:— 1373—43rd St.; Graham Ave.; 319 Grand Ave.; 764—40th St.; 1844 Pitkin Ave.; 917 Cropsey Ave.; 46 Ten Eyck St.
Kiekvienas luosnoris draugas gali surinkti pora dolerių, kas visai nėra sunku. Reikia tik būtino pasiryžimo atlikti savo pareigą.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIŲ

Visi Eikime Rinkti Aukų! Dėžutes ir visas informacijas apie rinkimą aukų subatoj ir nedėlioj (tag day) galima gauti "Laisvėje" ketverge ir pėtnyčioj, nuo 8 ryto iki 8 vakaro, ir subatoj, nuo 8 ryto iki 5 po pietų.

Todė visi draugai ir visos draugės ateikite bile kada į "Laisvę" virš pamėnėtu laiku ir pasiimkite dėžutes rinkimui aukų ir sykiu gausite visas informacijas.

Svarbios Prakalbos Central Brooklyne

Central Brooklyno darbininkiskos organizacijos rengia svarbias prakalbas su pamarginimū. Įvyks pėtnyčioj, 24 d. spalio, J. Gervės svetainėj, 85 Hudson Ave. Pradžie 8 val. vakare.

Šis mėnuo yra agitacijos mėnuo už ALDDL ir "Laisvę". Šiose prakalbose bus plačiau apie tas dvi darbininkų apšvietos įstaigas paaiškinta. Kalbėtojum bus drg. L. Pruseika.

Bus deklamacijų ir muzikos. Taigi visi vietos lietuviai atsilankykite, o užtikrinam, kad išgirsite labai daug ko pamokiančio.

Ridgewoodiečių Domei.

Ridgewoodo ALDDL 55 kuopos susirinkimas įvyks 24 d. spalio, 8 val. vakare, 147 Thame St., Samuolio ir Degulio svetainėje. Draugai, būtinai ateikite į šį susirinkimą, nes žinote, kad agitacijos mėnesį randasi daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime apsvaryti. Prie to, kiekvieno nario parei-

Nepaprastas Parengimas.

ALDDL 147 kuopa, S. Brooklyne, rengia ant 25 d. koncerta ir baliu, kuris įvyks Palace svetainėj, 708 - 3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių, S. Brooklyne. Programą išpildys Aido Choras, Kanklių Orkestra, dainuos dar pirmu sykiu Brooklyne J. Judžentas ir bus daugiau dainininku. Pertraukoje bus trumpa prakalbė. Pasibaigus programai, prasidės šokiai ir sofiams skambins Kanklių Orkestra. Visi vietos ir aplinkinių lietuviai ir lietuvės būtinai atsilankykite į šį parengimą.

Nedėlioje Visi į Maspethą.

Nedėlioje visi vietos ir aplinkinių lietuviai turite važiuoti į Maspethą, nes ten vietos darbininkiskos organizacijos rengia puikų koncertą. Programos išpildyme dalyvaus vietos Lyros Choras, iš East New Yorko Dainos Choras, po vadovystė p. L. Eremino, bus solistų ir kitokių parengimų. Kadangi koncertas rengiamas šu šokiais, tai svetainė bus atdara 8 val. po pietų ir šokiai galės šokti. Programa prasidės 6 val. vakare. Pasibaigus programai, vėl prasidės šokiai. Visas įvyks National Hall svetainėje, Clinton St.

Paprastai, maspethiečiai lankosi į brooklyniškių parengimus, bet brooklyniškiai labai mažai atsilanko į jų parengimus. Todėl dabar visi skaitlingai atsilankykime ir parodykime, kad mes jau nesame tokie, na, nesakyti, nes galite patys dąsiprotesti, kurie tik iš kitų uotė gauti, o patys nieko neduoda. Šį syki atsiteiskime, žieme savo skaitlingu atsilankymu į jų rengiamą koncertą.

Iš Lietuvių Dirbtuvių Pirmininkų Susirinkimo.

Spalių 17 d. įvyko A. C. W. of A. lietuvių 54 skyriaus dirbtuvių pirmininkų susirinkimas. Pirmausia sekė dirbtuvių pirmininkų raportai. Iš raportų pasirodė, kad darbo dirbtuvėse buvo ir visur dirbo gerai. Bet užėjus žydų šventėms, darbai sumažėjo, nes visur žydai šventė savo švantes. Kadangi šventas dar neužibaigęs, tai yra viljiti, kad po švenčių vėl darbai pradės gerai eiti.

Buvo pranešta, kad tuli kontraktoriai nenorėjo pildyti unijos tarimų, bet kada jiems tapo paskelbta griežta kova, tada jau priversti buvo pasiduoti. Susirinkimas buvo gyvas ir rimbai syarstyta unijos reikalai. Pranešta, kad laike streiko, renkant nepaprastas duokles iš ty, kurie dirbo, po 5 nuosimtį, tapo surinkta 5,492 doleriai su centais.

Iš delegato raporto paaiškėjo, kad tuli dirbtuvių pirmininkai nedrįsta savo pareigas eiti kaip pirmininkai, bet laukia, kada juos delegatas paragina ir tik paragina pradeda veikti. Taip, draugai, negali būti. Jeigu esame išrinkti pirmininkais, tai ir privalome jų pareigas eiti, privalome taip dirbti, kaip unijos taisyklės liepia, nepaisant, ar kam tas patinka, ar nepatinka. Visiems, ypatingai darbdaviams, niekad geras nebūsi. Reikia dirbti sąžiningai dėl unijos ir darbininkų labo, nes tik tuomet jumis darbininkai pasitikės ir skaitys savo draugais.

54 Skyriaus Koresp., J. Kairys.

Iš Jersey City.

Šiame mieste lietuvių randasi nemažas skaičius. Bet bėda tame, kad perdaug išsimėtojo po visas miesto dalis. Todėl sunku yra sutraukti juos į kokius nors parengimus. Abelnai, reikia pripažinti, kad darbininkiskias judėjimas pas mus juda labai silpnai. Nors randasi ADP LS ir ALDDL kuopos, bet narius į jos neskaitytingos; todėl čia nėra gyvumo, kokis turėtų būti. Paimkime kad ir susipratusių narius minėtų organizacijų: jie taip nerangūs, kad sunku juos ir į susirinkimus susaukti. Kame dalykas, draugai?

Pavyzdžiui, užpereitą nedėliją, 12 d. spalio, visi gerai žinojo, kad ALDDL kuopa surengė d-gei Jeskevičiutei prakalbas; bet veik pusė narių jos nedalyvavo. Argi tai ne apsilaidimas? Net tuli prakalbų rengimo komisijos nariai susirinko jau po pusės prakalbų. Tai ką jau kalbėti apie pašalinis žmones?

Po prakalbų buvo renkamos aukos Patersono streikeriams; surinkta, rodosi, 16 dol. su centais. Prakalbų pirmininkas, susirinkusiam pranešė, kad kas duos nemažiau dolerio, tai tu vardai bus paskelbti laikraštyje. Bet jau antra savaitė eina, o vis nematyt nei korespondencijos, nei aukotojų vardų. Ir kokiem galams reikia publikai pridėt, jeigu paskui neišpildoma?

Dar keletas žodžių apie pašalinis prakalbas. Kaip pagal Jersey miestą, tai galima sakyti, kad prakalbos pavyko puseitina gerai. D-gei Jeskevičiutei pasakė trumpai ir aiškiai prakalbą, kuri publikai labai patiko. Po prakalbos, rodosi prisirašė du nauji nariai. Subatoje, 25 d. spalio, ADP LS 88 kuopa rengia puikų baliu. SPALIS - LAISVĖS MENIUO Gaudit "Laisvę" skaitytų.

lių su programa. Teko patirti iš rengėjų, kad programa bus puiki; žada dalyvauti ir Maspetho Lyros Choras. Taigi, jersiečiai, rengitės, kad nepraleistumėt šios progos. Minimas koncertas ir balius prasidės 8 val. vakare, Vieta - 387 Grand St., Jersey City, N. J.

Beje, kažin kodėl tarpe jersiečių ir bayonečių (susipratusių draugų) nėra draugiškumo? Pavyzdžiui, Jersey lietuvių dirbtuvių kuopa, susidėjus su ukrainais, buvo parengus du piknikus Bayon Parke, Bayone, bet lietuvių bayonečių beveik visai nebūvė. Tą patį padarė ir patys jersiečiai. Mano supratimu, tas neturėtų būti, nes šie du miestai susisiekia vienas su kitu ir tik dešintis centus lėšuoja nuvažiaujimas iš vieno miesto kitam. Šių miestų draugai privalo remtis vieni kitus.

Draugas A. Patamsis yra išrinktas rinkėju "Laisvei" prenumeratų. Geistina būtų išgirsti, ar daug jis jų turi surinkęs?

ČEVRERYKŲ DIRBEJŲ Masinis Susirinkimas ĮVYKS PĖTNYČIOJ 24 D. SPALIŲ (OCT.), 1924

Amalgamated Temple 21 Arion Place Prie Broadway ir Myrtle Ave. BROOKLYN, N. Y. Pradžia 8 val. vakare. Kalbėtojai bus: Austin Gill, generalis prezidentas čevrerykų dirbėjų unijos; Charles B. Roberts, Carlo Treca, I. Zacharin ir Charles Krumben. Pirmininku vakaro - P. Pascal. Visi atsilankykite į šį mitingą.

Ristynės iki Pergalės

Pėtnyčioj, Spalių-October 24, 1924 Šv. Jurgio Parapijos Salėj 207 York Street, C. Brooklyne, N. Y. Pradžia 8:15 valanda vakare

JUOZAS KOMARAS, lietuvių miltinas, sunkiosios vogos ristikas-čampijonas, sveriantis 235 svarus, risis su turku Jo-seph Madgede, sunkiosios vogos ristiku, sveriančiu 212 svarų. Taipgi Juozas Komaras parodys savo spēka, perplėš New Yorko, telefonų knyga višą ant sykiu.

J. Komaras yra vienatinis žmogus, kuris tą knyga gali perplėšti.

JUOZAS SIMKUS, lietuvių lengvosios vogos čampijonas, neseniai sugrįžo iš Kalifornijos, kur ritosi per kelius metus su lengvos ir sunkios vogos ristikaus. Šį syki J. Simkus imsis su Paul Finski, rusu, sunkiosios vogos ristiku, kuris sveria 200 svarų. Simkus sveria 165 svarus. Tos ristynės bus labai įdomios, nes dalyvaus visi profesionalai ristikai.

ĮZANGA: 75c ir \$1.00 Tikietų galima gauti "Garsę", "Vienybę" ir "Laisvę"; Central Brooklyne pas A. Kajuoną, 47 Hudson Ave.

Kita korespondencija bus apie dūsių "ganytoją" ir biskip bus paličiami lietuviai biznieriiai. Senas Jerstetis.

Padieniai darbininkai Meksikoj išėjo į streiką

Meksikoj išėjo į streiką vienuolikos svarbiausių dvarų, Michoacan srityj. Reikalauja didesnių algų. Jiem buvo mokama mažiau 50 centų į dieną. Šis yra pirmutinis tokios rūšies streikas Meksikos istorijoj.

VIETINIAI PRANESIMAI

ALDDL I KUOPOS NARIAMS. Spalių 23 d. "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., bus ALDDL I k.p. susirinkimas. Pradžia 8 val. vakare. Visi nariai atsilankykite ir atsivėkite naujų narių prie kuopos prisirašyti. Atsiminkite, kad šis mėnesis yra agitacijos mėnesis, todėl pamislykime, ar visi atlikome savo pareigą. Jeigu visi gautume nars po vieną naują narį, tuomet mūsų kuopa turėtų apie 300 narių, bet dabar to nėra ir vargiai bus. Mes nesidaryjame, nepajomsame savo organizacijos reikalų. Kuopos Organiz. 253-4

KETVERGE, 23 d. spalio, bus visuotinas Amerikos Darbininkų Partijos narių susirinkimas, Rusų Darb. Partijos kuopos svetainėj, 319 Grand St., Brooklyne, dvejis laiptais augstai. Būkite visi. Pradžia 8 val. vakare. Sekretorius.

NEUZMIRSKIME. Neuzmirskime, kad nedėlio, 26 d. spalio, Maspetho visos darbininkiskos draugijos rengia puikų koncertą su šokiais, National Hall, Clinton St. Pelnas skiriamas "Laisvės" bylos vedimui su kunigu Petkum. Visi ir visos būkite. PARSIDUODA player pianas, kabinetas ir rolfis. Viskas yra veiki nauji, mažai naudoti. Atsilankite į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck St., Brooklyne, N. Y. 253-256

PALANGOS RESTORANAS PEREJO Į KITAS RANKAS. Šiuomi pranešam vietos lietuviams, kad atpirkome Palangos restorana, kurį atidarysim subatoje, Spalių (October), 25 d., šių metų. Gaminjime skanius lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Todėl kviečiame visus atsilankyti ir persitikrinti kaslink skanumo mūsų gaminių valgių.

PALANGA RESTAURANT A. Adomėnas ir A. Malakauskas Savininkai 518 Grand St., Brooklyne, N. Y. 253-256

PRANESIMAI IS KITUR

CASTLE SHANNON, PA. - SLA 266 kuopa rengia linksmą baliu ant subatos, 25 d. spalio, Linden Grove šokių salėj. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga vyru 50c., moteriai ar merginai 25c. Gerbiame Lietuvos ir Lietuvaites! Kviečiame visus ir visas atsilankyti į šį linksmą baliu, nes bus labai gera orkestra, kuri gries visokių šokių. Bus saldių gerimų ir skanių užkandžių. Tai atsilankykite melžiamieji. Komitetas.

GRAND RAPIDS, MICH. - ALDDL 66 kuopos mėnesinis susirinkimas yra perkeltas nuo nedėlios, spalio (October) 26 d. į bėrninką, spalio 28 d., šių metų. Taigi visi nariai įstėtenykite, kad susirinkimas įvyks utarminke, 28 spalio (October), 1924, L. S. ir D. D. svetainėj. Prasdės 8 val. vakare. Visi atsilankykite ir atsiminkite knygas "Karaliaus Anglis" ir "Komunistas" ir Krikščionybę! Org. A. J. Karcekas.

JERSEY CITY, N. J. - Linksmas vakarėlis, rengia ADP LS 88 kuopa, subatoje, 25 spalio (October), 1924, po No. 387 Grand St., Jersey City, N. J. Pradžia 8 val. vakare. Įzanga 50 centų ypatu. Gerbiame, šis vakarėlis bus vienas iš puikiausių ir linksmiausių, nes bus Lyros Choras iš Maspeth ir kitokių pamarginimū. Po koncertu šokiai iki 12 nakties. Kviečiame visus atsilankyti. 254-255

REIKALINGAS partneris į fotografijų studija. Priėzastis-turiu du bizniu ir negaliu apsidirbti. Atsilankit greit, nes gera proga. T. Samas Kampas Graham Ave. ir Grand St. 254-255

REIKALINGI agentai pardavinėjimui gyduoliu. Geras uždarbis. Dėl patalpių informacijų kreipkitės laisku. Dekanis Ointment Co. 518 Main St. Hartford, Conn. 254-259

Ar Zinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklyne? Nagi Lietuviškoj Valgykloj LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVES" NAME Kas pavargo pas mus syki, pasilieka mūsų kostumeris ant visados. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

PRANESIMAS Pranešu, jog atidariau naujoj vietoj savo dirbtuvę, kurioj išvalysiu, išprosyysiu ir nukvarbuosiu vyriškas ir moteriškas drapanas. J. SIRUTIS, 400 Tompkins Ave., Brooklyne, N. Y.

CLIFFSIDE, N. J. - ADP LS 11 kuopa rengia didėlį ir linksmą baliu ant nedėlios, 26 d. spalio (October), 1924, Moose svetainėj, 744 Anderson Ave., kampas Lafayette Ave., Grantwood N. J. Pradžia 2 val. po pietų. Muzika po vadovystė V. Retikevičiaus. Įzanga 35 centai. Bus ir įvairių pamarginimū. Taipgi bus gerimų ir užkandžių. Tad visus kviečiame atsilankyti. Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU brolio Stanislovo Garbūtausko, paeina iš Kauno rėdybos, šiaulių apskrėio, Zagarės miesto. 21 metais gyveno Shenandoah, Pa. Meldžiui atsilankyti arba kas žinote malonėkit pranešti, nes turiu svarbų reikala.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA PAVEIKSLŲ dirbtuvė-galerija, apgyventa liet. lenku, rusu ir slavų. Biznis tarpe \$9,000 ir \$11,000 ir metus. Naujausias mados įtaisymai, ant Main gatvės, su 2 dideliais langais (low windows), dieninė ir naktinė šviesa, yra listas ant 5 metų, randa pigi. Galima pirkti ir su namu. Skubinkit nasaudoti progą, kam reikalingas. Darbininkas taipgi gali atsilaikti, nes reikalingas. M. F. Trakimas 243 Ave. E., Bayonne, N. J. (7)

PARSIDUODA 2 šeimynų mūrinis namas su salūnu. Kas nori, gali pirkti tik salūnu. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi įtaisymai. 402 Hooper St., Kampas So. 1st St. Brooklyne, N. Y. (214-57)

PARSIDUODA 1 šeimynos mūrinis namas, 8 kambariai, elektra, gasas, šiluma, parket grindys. Taipgi parsiduoda formišius del "bedroom" ir "parlo", taipgi ir "aisbukais". Pardavimo priezastis - vyro mirtis. Gera proga pigiai pirkti. Atsilankit po No. 697 Lenox Rd., Flatbush, Brooklyne, N. Y. 253-255

PIGIAI PARSIDUODA LIETUVISKA PEKARNE (BAKERY), gerioj vietoj, biznis eina gerai. Atsilankit greit, šiuo adresu: A. P. New York Co. Hartford, Conn. 253-255

PARSIDUODA salūnas, Ridgewoodo priemana kaina. Sykiu galima laikyti restoranta. Galima sykiu pirkti ir namą; namas geram stovj. Galima matrasikas. Romaldas Petrasikas 24 St. Nicholas Ave. Brooklyne, N. Y. 254-259

PASIRANDAVOJA 6 šviesūs kambariai, yra elektra ir maudyne. Atsilankit po No. 528 Evergreen Ave., Brooklyne, N. Y. 253-256

ISSIRANDAVOJA 6 kambariai, visi šviesūs; maudyne; naujai išpoutruoti. 343 So. 4th St., tarpe Hooper ir Keap Sts., Klauskite: Wasilaukas. 252-254

ISSIRANDAVOJA 5 šviesius ir geras kambarius del merginos arba vyro. Kam reikalingas geras kambarys, kreipkitės šiuo adresu: J. Rutelinas 402 Hooper St., kampas So. 1st St. Brooklyne, N. Y. 254-258

REIKALINGA

REIKALINGI AGENTAI. Mes organizuojame svetimiškių oardavimo departanta ir norime keliu lietuviškiu agentu del Philadelphijos ir aplinkines. Patyrimas nereikalingas. Gera proga del geru vyru, kurie norite padaryti nuo \$50 iki \$100 į savaitę. Dėl daugiau informacijų rašykite arba kreipkitės ypatiskai tarp 9:30 ir 11:30 ryte pas Columbus Land Company, 707 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 253-255

REIKALINGAS partneris į fotografijų studija. Priėzastis-turiu du bizniu ir negaliu apsidirbti. Atsilankit greit, nes gera proga. T. Samas Kampas Graham Ave. ir Grand St. 254-255

REIKALINGI agentai pardavinėjimui gyduoliu. Geras uždarbis. Dėl patalpių informacijų kreipkitės laisku. Dekanis Ointment Co. 518 Main St. Hartford, Conn. 254-259

Ar Zinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklyne? Nagi Lietuviškoj Valgykloj LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVES" NAME Kas pavargo pas mus syki, pasilieka mūsų kostumeris ant visados. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

Ar Zinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklyne? Nagi Lietuviškoj Valgykloj LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVES" NAME Kas pavargo pas mus syki, pasilieka mūsų kostumeris ant visados. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

NEPRALEISKITE PROGOS! Šiuomi pranešu visiems savo seniems kostumeriams, kad ai persikeliau iš Grand St. Extension į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norintu pirkti nama, melžiu atsilankyti ir persitikrinti kaslink namu. Taipgi pranešam visiems mūsų draugams ir draugėms, kad mes užlaikome ir kitokios rūšies bizni-Ice Cream Parlor. Vieta yra patogiausia ir geriausia ant Grand Street. J. N. ZAJANKAUSKAS ir J. KIRVAITIS REAL ESTATE 404 Grand St., Tel. Stagg 4773 Brooklyn, N. Y.

DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 BEDFORD AVE. Kampas N. 4th St. BROOKLYN, N. Y. X-Spiulduj Diagnoza Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Tel. Greenpoint 5812

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 6785-J

PROGA DEL VISU Išgykit sau namą per mūsų prirodymą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susitinom su didžiausiom korporacijom. Turime namų pardavimui visose dalyse miesto. Taipgi mes parduodam ūkes ir lotus, nežūrint kokioj valstijoj norūmet. Sutajom visokius dokumentus ant namų. Kąs perka per mūsų užtikrinam. Tūte Guarantee. Kompanija knotelisgiantis. Parduodame visokius biznius visose dalyse miesto. Norinti išgyti bizni, kreipkitės pas mus. Darome sutartis del namų statymo ir duodam morkedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkejam telkiam visokius patarimus velti. A. M. BALCHUNAS REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC MAIN OFFICE 465 LORIMER STREET Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6534 Branch Office: 131 GRAND STREET Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vak. Tel. Greenpoint 6611

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS Turu 14 metų praktikos pardavimo nuosavybiu, nes am par-daves už kelis milions vertės. Gabilusis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamus. Per mokala, gabuna į lietuvišką. Kas pas mus atsilank, gausa tal. ko nori, pigi, li. budavoti arba pstatyti. Vieni sprindimais telisgal. Turim am par-davimo 5 tūkstaplius namu Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Queens, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhams, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park. Taipgi turime ant par-davimo visokiu farmu. Parduodam namus su mėnu įėjimu, mažiau \$200.00. Randavjame namus, krantoves, dirbtuves, kambarius ir t.t. Padarome Real Estate dokumentus su paliduljimu Notary Public. Instrukime nuo ognes ir gyvenimo. Skollname piginus ant 1-2 morkedžių. B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS OFISAI: 499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyne, N. Y. Telephone Stagg 6533 420 Lorimer St., Brooklyne, N. Y. Telephone Jamaica 6107-W 20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 7044 468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7044

AR TAI DEMOKRATIJA?

ALDLD. Yra Darbininkų Apšvietos Šaltinis

Viena iš parinktųjų tarp kapitalistinių valstybių, Amerika, statoma demokratijos pavyzdžiui. Pagyrų puodai buržuajai tikrina, būk šią šalį valdą žmonės visu plotu, visa didžiama. Socialistai tą nuomonę nori įkelti darbininkams, kad ot didžiama balsuotojų permerksim socializmo dvasia ir mes užvaldysim kapitalizmą. Jie ne tik kad mėgsta tą kapitalistų melą, bet savo visą socialistinį veikimą sudėjo ant balsavimo svastyklių, tikrindami, kad tuo balsavimo keliu davesią visuomenę socializmo gadyne.

Komunistai šitame parlamentinio veikimo klausime laikosi visi kitokios linijos. Jie netiki, kad buržuazinė demokratija galima būtų pervelti į komunistinę visuomenę. Dėlto rinkimų kampanijas komunistai ir Amerikos Darbininkų Partija naudoja tik propagandos tikslams, sklėdinti minios reolucines klasines sąmones, platinimui darbininkiškos spaudos, organizavimui ir stiprinimui politinės proletariato partijos.

Komunistai kovoja ir už tuojautinį darbininkų būvio pagerinimą, bet jie ant tų kasdieninių reikalų neapsistoja, kaip ant tiklo, o tik kaip ant pereinamo reikalo. Amerikos Darbininkų Partija — darbo žmonių avangardas — organizuoja darbininkus ne rinkimui trupinių iš po buržuazijos stalo, kaip kad daro socialistai, bet nuvertimui kapitalizmo ir paėmimui visos gamybos, susisiekimo ir transportacijos įmonių ir darbininkų ir ūkininkų rankas.

Berods, o kaip gi su demokratija?

Demokratija, priimtoji to žodžio prasme, reiškia liaudies valdžią, kurios išrinkime dalyvauja visi šalies gyventojai su lygiomis teisėmis. Jeigu taip būtų, kad žmonės išsirenka valdžią, tai jiniai turėtų jėms ir tarnauti — didžiūmat. Tuomet ta socialistų brostava, o kapitalistų dievas, parlamentarinė demokratija, būtų naudinga visuomenei. Bet, deja, tokios valdžios istorija dar nežino ir klasinė visuomenė be viešpataujančios klasinės valdžios būti negali. Visos iki šiol buvusios valdžios, kokiom tik plunksnom nesirėdydavo, patenkindavo vien dalelę žmonių ir tarnaudavo mažumos naudai.

Ne pro šalį būtų paagrūninti demokratinės valdžios mandatai. Koks žmonių skaičius tuos išrinktuosius pastato prie valdžios vairo?

1920 m. padaryta registracijos pagoda, kad Jungt. Valst. turėtų 110 milijonų gyventojų. Nevejojina, kad didesnė pusė šios skaitlinės bus subrendusio žiaus žmonės. Tai apie 60 milijonų vyrų ir moterų, tačiau uotojų teises turi tik apie milijoną. Tais pačiais metais prezidento rinkimuose dvasio tik apie 20 milijonų, ku pasidalino dar į kelias partijas. Na, o brie to viso ir motiečiai žino, kad doleris, cikas bei stiklas alaus turi nariama galia kapitalistinių šarinkimuose. Kuri partija išdžia daugiau milionu papirkimui balsų, toji laimi valdžios vietas.

Vadinasi, išrinko valdžią apie 10 milijonų balsuotojų del 110 milijonų gyventojų. Taigi tokia valdžia atstovauja tik viena iš 11 žmonių. O ir tai abejojina, ar tas vienas samoningai josios pagėdauja. Gi tikrovėje Jungtinių Valstijų valdžią dar mažesniais nuokimūnini gyventojai tarnauja, būtent tai dži. Jai, kuri savo pinigais ir delei savo nelno pravedė savo žmones į valdžią.

Tai tau, Jurguti, ir demokra-

tija! Vienas asmuo užkaria šimtams savo valią ir naudoja savo interesus, lupimui pelno iš darbo žmonių. Jeigu tatai nėra diktatūra, tai kuom tokią valdžią pavadinti?

Balsuotojai, matydami, kad jie nedaro jokios nusveriamos įtakos į valdžią, kasmet vis mažiau ir mažiau dalyvauja rinkimuose. 1896 m. prezidentiniuose rinkimuose dalyvavo 80 nuosimčių turinčių teises balsuoti; 1900 m. 73 nuos.; 1908 m. 66 nuos.; 1912 m. 62 nuos.; 1920 m. jau tik 49 nuosimčiai. Pietinėse valstijose, kur daug yra negrų, juos Ku Klux Klanas visais persekioja už dalyvavimą balsavimuose. Tai 1920 m. So. Carolina valstijoje rinkimuose balsavo tik 8% nuos.; Mississippij 9% nuos.; Georgia 10% nuos.—Tos valstijos daugiausia juodųjų apgyventos. Kiek veikliaus balsuotojai dalyvauja šiaurinėse valstijose — Massachusetts, Maine, Vermont, 52-53 iš 100 balsuotojų; bet ten daug yra ateivių, kurie neturi pilietinių teisių. Jiem daromi visoki apskundimai, kad negautų pilietinių popierių, o jei ir gautų, tai juos patnioja, nedaleidžia balsuoti; pav., skaitymo ir rašymo egzaminai, laiko išbuvimas viename distrikte ir tt. O kur dar kapitalistinė spauda, bažnyčios, kalbėtojai ir įvairūs kiti frankiai, kuriais kapitalas klaidina balsuotojus, taip jog kurie balsuoja, tai paprastai atiduoda savo balsus už savo klasinius priešus, nei patys nesuprasdami? Apie sąmoningus parsiadavėlius šitame punkte nekalbame.

Minios savaime pradeda nujausti, kad balsavimai neduos darbininkam išganymo, bet minios visu savo platumu dar nepriejo prie sąmoningų supratimų, kad viską permalyti, jog už šito kapitalistų parlamentarinio cirko slepiasi klasinė kapitalo jėga, ginkluota armija, laivynas, policija ir tt. Jeigu minios pagrumotų tą valdžią nuvertimui, tai akymrksnyj visos demokratinės dekoracijos pasimenai. Bet, deja, tokios valdžios istorija dar nežino ir klasinė visuomenė be viešpataujančios klasinės valdžios būti negali. Visos iki šiol buvusios valdžios, kokiom tik plunksnom nesirėdydavo, patenkindavo vien dalelę žmonių ir tarnaudavo mažumos naudai.

Demokratija, kuri tarnautų didžiūmos interesams — tai būtų darbo žmonių demokratija. Tuomet valdžios rinkimai sujungiami su gamybos įstaijom, kaip kad Sovietų Sąjungoje. Ten visi, kurie atlieka naudingą darbą, nesiekia naudoti kitų triūšą, renka valdžią: ūkininkai, tarnautojai, raudonarmiečiai, fabriky darbininkai balsuoja darbo įmonėse; iš gamybos, patarnavimo ir susisiekimo įstaijų susidaro visų sovietinių šalių valdžią.

Menševikai sielojasi, kad es Rusijoje komunistų "despotizmas". Ar delto, kad kapitalistai-naudotojai ten neturi teisių? Bet ir vabaų šeimynoj trana neturi teisių: rudenį juos darbinės bitės papjauna ir išmeta lauk. Ten partijos, kurios priklauso darbo liaudžiai: komunistai, menševikai, eserai, anarchistai, turi teisės statyti savo surašus ir jėti į valdžią. O jei už juos darbininkai, ūkininkai ir kiti darbo sluogsniai nebalnuoja, tai parodo, kad Rusijos žmonės pažino juos iš jų darbų, iš jų sėbravimo su kadetais, monarchistais ir visa eile pšėkių kalmukovų, Merkulojų, Petliūry, Machnovų ir tt.

Tikroji demokratija kūnijas tik per darbo žmonių revoliuciją, kuri plėtomasi naikins

Devyni metai jau praėjo, kaip ALDLD Draugija gyuoja. Ir ši mūsų Draugija labai gelbėjo ir gelbės mums, darbininkams, kultūros ir apšvietos srityj. Tai darbininkų apšvietos šaltinis!

Tiesa, ALDLD buvo sunku pradžioje jos atsiradimo. Daug priešų ji turėjo ne tik iš klerikalų, tautininkų pusės, bet ir iš mūsų kai kurių draugų. Daugelis iš draugų sakydavo, kad tokių draugijos nereikia, nes užkens mūsų esančioms organizacijoms. Bet tie draugai klydoto taip sakdami. Kiti sakydavo, kad mes turime knygų užtektinai arba kad galime gauti naudingų knygų viešuose knygynuose.

Toki jū argumentai neišlaikė kritikos. Mes jau turime pakankamai faktų, kad Lietuvos Draugija atliko labai svarbų darbą Amerikos lietuvių darbininkų apšvietos srity. Kas būtų galėjęs išleisti tiek ir tokių knygų, kaip išleido mūsų Draugija? Nieks. Kas būtų išleides tokią knygą, kaip "Karė Ko Delei?" Irgi veikiausiai nieks. Toj knygoj labai aiškiai parodoma priežastys visų buvusių karų; joj parodoma, kaip darbininkai turi šviestis ir būti ant sargybos, kad apsaugojus savo ir kitų proletarų gyvastį.

Šių metų leidinys "Komunizmas ir Krikščionybė" yra labai naudinga knyga mums, lietuviams darbininkams. Šioj knygoj ant antro puslapio štai kas pasakyta: "Išvykite dievus iš dausų, o kapitalistus nuo žemės".

Gana aiškiai pasakyta. Tie dvyknukai negali viens be kito gyventi. Joj aiškiai nurodyta visi tikėjimų prietarai, su kurių pagelba nuodijama darbininkų protas, Kiekvienas lietuvis darbininkas būtinai turėtų studijuoti tą knygą. Jis studijuodamas galės gerai suprasti, del ko tie tikėjimų nuodai yra baisiai perėdę darbo žmonių smegenis.

Tokių knygų, kaip viršminėtos, ne visuomet galima gauti viešuosie knygynuose. Mes atsimename gerai praėjusio karo metus. Tais metais daug knygų buvo išmesta iš viešų knygynų. Iš New Yorko miesto viešo knygyno buvo išmesta apie keturius dešimtis skirtingose temose knygų. Čia jau aiškiai matyt, kad valdančioji klasė nenori laikyti tokių knygų tiesuose knygynuose, kuriose aiškinama priežastys visų blogumo. Todel mes, darbininkai, turime stiprinti savo Lietuvos Draugiją, kuri parūpina mum tokių naudingų knygų.

Mes dabar laukiame labai svarbios knygos "Darbininkų Sveikata". Nors jos turinio dar neskaityme, bet žinant jos autorijų iš jo parašytų straipsnių "Laisvė" ir "Vilnįj" apie sveikatą, galima drąsiai sakyti: tai pirmą tokią svarbią kasdieniniam gyvenimui knygą turės lietuviai.

Kas link klerikalų ir tautininkų atsinešimo į mūsų Draugiją, tai reikia tiek pasakyti: kunigai baisiai neapkencia tokiuos draugijos, kuri leidžia raštus, aiškinančius apie nuodijimui lietuvių.

Klasijų likučius, bet tada nyks ir valdžią, o pasilikis tik darbo visuomenės administracija. Tada bus komunistinė visuomenė. M. A. Akelaitis.

puolimą, iš kur jie galėtų sau pasinaudoti.

Mes turime gerai žinoti, jel mūsų darbai nepritaria tokie elementai, kaip kunigai arba lietuviybės maską užsidėję šėry pardavinėtojai tautininkai, tai mūs darbas labai naudingas mums, alginiams vergams. Mes turime dėti visas pastangas, kad mūsų Draugija vis eity stipryn, tarnautų mums apšvietos ir kultūros darbe. Todel ne tik šiuo agitacijos mėnesiu, bet ir visuomet turime dirbti Draugijos labui. Mes turime gauti daugiau naujų narių!

Mūsų Draugija yra šaltinis darbininkiškos kultūros ir apšvietos ir mokytojas revoliucinės klasių kovos.

Pr. Jočionis.

Amerikos Darbininkų Partija LIETUVIŲ SEKCIJA

ADP LS II DISTRIKTO KONFERENCIJA.

PROTOKOLAS.

ADP LS II Distrikto konferencija įvyko 28 d rugsėjo, "Laisvės" name, Brooklyn, N. Y.

Konferenciją atidarė oig. V. Bovinas 9:30 val. ryte. Po trumpo paaiškinimo konferencijos darbų, tikslų, paskyrė dd. O. Simoliuniūtė ir V. Paukštį priėmimui mandatų. Delegatų pribuvo 18 nuo 10 kuopų. Du delegatų nepribuvo. Brolišky delegatų atsilankė nuo Partijos Distrikto d. Krumbain; nuo ALDLD — Buivydas; nuo Lietuvos Draugų Atstovybės — Paukštys; nuo LMPS ir "Darb. Balso" — Jeskevičiūtė.

Nuo kuopų delegatų dalyvavo sekančiai: 1 kp., Brooklyn, N. Y. — 7; 4 kp., Newark, N. J. — 1; 11 kp., Cliffsides, N. J. — 2; 13 kp., Great Neck, N. Y. — 1; 15 kp., Elizabeth, N. J. — 3; 32 kp., New York, N. Y. — 1; 36 kp., C. Brooklyn, N. Y. — 1; 56 kp., Maspeth, L. I., N. Y. — 2; 59 kp., Bayonne, N. J. — 1; 88 kp., Jersey City, N. J. — 1.

Konferencijai pirmininku išrinkta I. G. Bėčė, sekretorium — O. Simoliuniūtė. Dienotvarkis priimtas taip, kaip buvo parašytas. Skaitytas ir priimtas pirmosios konferencijos protokolas. Distrikto Biuro sekretorius raportavo, jog laikotarpyj nuo pereinios konferencijos iki šiai Distrikto Biuras laikė 5 posėdžius. Tačiau darbas nėjo sekmingai. Brolišky delegatų raportai trumpi; priimti. Platų raportą davė drg. Krumbain apie visą partijos padėtį ir rinkimų kampanijos plėtotę. Specialiai jįsai pabrėžė, kad mes turime įjtempti visus savo nervus darbui del kampanijos stiprinimui partijos. Mūsų įtaka peraugo mūsų jėgas.

Skaityta ir priimta laiškas nuo ADP LS CB. Kuopos narių turi: 1 kp. — 78; 4 — 12; 11 — 16; 13 — 14; 15 — 38; 32 — 13; 36 — 13; 56 — 14; 59 — 12; 88 — 10.

Rinkimų kampanijos ir naujų narių gavimo klausimu referavo drg. Bimba. Jo raportas priimtas rezoliucijos formoj.

Švietimo klausimu referavo d. Bovinas. Priimta pasiūlyta tuo klausimu rezoliucija.

Industriinio veikimo klausimu referavo drg. Buivydas. Jo referatas geras, priimtas. Drg. Weiss referavo industriinio partijos perorganizavimo klausimu. Industrijiniai partija organizuosis ne pagal geografiją, kur gyvena, bet pagal pramonę, ten, kur dirba — fabrike, dirbtuvėj.

Drg. Prūseika referavo apie Lietuvos komunistinę spaudą. Jis davė planus, kaip geriau išplatinti Lietuvos komunistinę spaudą Amerikoje. Drg. Paukštys referavo ir patiekė rezoliuciją Lietuvos politinių kalinių sėlpmo klausimu. (Visos rezoliucijos jau tilpo "Laisvėj".)

Nutarta, kad mūsų organas "Vilnis" duotų daugiau sunkesnių, teoretinių raštų.

Draugė Jeskevičiūtė referavo apie mūsų įtaką ir veikimą pašalinėse organizacijose. Raportas priimtas su ta nuomone, kad mes turime būt visur, kur tik yra minios, taip ir pašalinėse organizacijose.

Naujas Distrikto Biuras išrinktas iš draugų: Jeskevičiūtės, Nalivaikos, Bimbos, Krausausko, Bėčio, Prūseikos, Hermano. Alternatais: Kraucevičius, Undziėnė, Bastys ir Matulevičius.

Konferencija uždarė 4:20 val. po pietų.

Org. V. Bovinas.

P. S. — Pats originalas protokolo padėta į archyva. Čia dedame tik nuorašą, žymiai trumpinant ir tulas dalis apeidžiant. Taip nutarė naujasai Distrikto Biuras. V. E.

JEIGU NORITE KAD JOS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

Skausmai, mėšlungis,
neuralgija ir reumatinėskas gėlimai negali pasirodyti, kur tokiose atsitikimuose yra vartojamas
SEVERA'S GOTHARDOL.
Geras linimentas nuo sustingusių sanarių ir raumenų, traukėlių ir visokių kitokių skausmų. Gauk konjute liandien.

Kaina 30 ir 60 centai.
Gautami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Tu Negali Išvengt!

Kaukiamųjų analizių neutralizacija. Skausmų ir dreglių neutralizacija. Nesmagumų staigus pašalinimas. Skausmų, traukėlių, į padukimui vartojamų skausmų, kumet, dantų, diegia augi ar skauda galva, jei nepasitaisi apie
PAIN-EXPELLER!
Irgi, B. V. ir tt. Oligatuzas ir neutralizatorius laiko juoni pasinaudoji. Jisai suteikia malonų ir greitą palengvinimą. Nei viena atstargi šėryna negali būti le bonkos šių gyduolių. Nėra tikras, jei neturi INALBO vaistadokilo.
F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizmas, Rankų, Kojų, Nugaros skausmus, Šėdį, Rankų, Kojų, tirpimas. Duosul, Galvos skaudėjimas, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne rons). Tūkstančiai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati sveria su šis nauosiu gydymu. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už pervežimą. Klauskite pas aptiekorius taip DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U. S. A.

Bell Phone: Oregon 0803-J.

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L-I-E-T-U-V-A-I-S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Pirkite Dabar, Kol Dar Galite Gauti Garsaus D-ro W. J. Robinsono Knygos apie Lytinį Žmonių Gyvenimą

Čia aprašytas visas moteriškos ligos ir kaip jų apsisaugoti; nėštumas, gimdytumas ir kūdikų auginimas; skofimas; prostitucija; apšvietimas ir palankymas meilės šeimyniškame gyvenime, ir kiti žinių apie tuos klausimus.

Gerbiamas D-ras Kaškiaučius ir kiti daktarai atkartotinai pataria visiems tas knygas skaityti. Reikalavimus ir pinigų adresuokit: **J. BARKUS** Box 129, Gen. P. O. New York, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybelės, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkoetus) vyrams, moterims ir vaikams. Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užgandintais.

S. PAUŽA
131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.
Gerbiameji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persitirkinkite kus link namų gerumo ir mano prielankiu ir teisingu patarnavimu. Jau 7 metai, kaip aš užsiimu namų pardavimu ir pirkimu, ir visi užgandinti pigumui ir teisingu raštų padarymu. Taipgi parduodu visokius biznius ir farmus
J. VASTUNAS Real Estate Co., 138 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 5926.

"LAISVĖS" VAJAUS KONKURSAS

Kas iš "Laisvės" skaitytojų ar rėmėjų per šį spalį (October) mėnesį gaus daugiausia metinių skaitytojų "Laisvė", tas gaus dovanų
\$20.00
Antras iš eilės gavęs daugiausia skaitytojų gaus
\$15.00
TREČIAS \$10.00
KETVIRTAS \$5.00

Visi "Laisvės" Skaitytojai ir Rėmėjai Stokite į Darbą ir Gaukite Nors Vieną iš Paskirtųjų Dovanų

"Laisvės" prenumeratos kaina per šį spalio mėnesį yra \$5.00 metams, \$2.50 pusei metų ir \$1.00 trims mėnesiams.

Dalyvaujantiems konkurse, du pusemetiniai skaitytojai bus skaitomi už vieną metinį ir keturi 3-mėnesiniai skaitysis už vieną metinį.

Pasibaigus spalio mėnesiui, "Laisvės" prenumeratos kaina bus atgal \$6.00 metams.

Eikite per lietuviams darbininkais apgyventus namus ir rinkite "Laisvė" naujus skaitytojus!

Skaitytojų vardus ir pinigus siųskit šiuo adresu:

46 TEN EYCK STR. BROOKLYN, N. Y.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered a second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

Vokietijos Rinkimai—Vajus Prieš Revoliuciją

Rinkimų vajus žada būti Vokietijoje nepaprastai karštas.

Kai kurie korespondentai rašo: šiuose seimo rinkimuose pamatiniai bus sprendžiamas klausimas — ar Vokietija turi pasilikti respublika ar vėl pasisodinti kaizerį ant sosto.

Respublikos apgynėjais dedasi socialdemokratai, centras (klerikalai) ir demokratų partija. Tai partijos, kurios brūk Vokietijai Dawes'o planą. Jos tvirtina, būk tas planas išesias žmonėms ant sveikatos. Nors, pagal jį, Vokietijos darbininkai ir valstiečiai atiduodami į nagus talkininkam imperialistam ir svarbūs šalies turtai bei pramonės pastatomi jiems "ant morgidžio" arba licitacijos.

Šios trys partijos vadinasi vidutinėmis arba demokratinėmis.

Prieš jas mobilizuojasi kraštutiniai kaizerininkai, dvarininkai, fašistai ir kiti panašūs, kurie yra susimėję į Vokietijos "Zmonių" Partiją. Jai vadovauja gen. Ludendorff'as, admirolas Tirpitz, grafas Westarp'as, Hergt'as. Tai užkeikti kontr-revoliucionieriai juodasimčiai. Jie tik laukia progos padaryti ginkluotą sukilimą, nuversti respubliką ir įkurti kaizerio valdžią. Jau jie yra ir padarę porą panašių ginkluotų bandymų, kurie, tačiau, kol kas nepavyko.

"Zmonių" Partijai giminga yra Vokiečių Nacionalistų (tautininkų) Partija. Jinai yra ir ankšči Vokietijos pramoninkų: Stinnesų, Thyssenų ir kt.

Nacionalistų Partija iki šiol skaitėsi laisvesne už "Zmonių" Partiją. Jina, bent viešai, neorganizavo sukilimų prieš respubliką ir už kaizerio valdžios grąžinimą. Bet dabar, pradžioje šio rinkimų vajaus, ir Nacionalistų Partija gana aiškiai pasirodo, kaip šalininkė kaizerio nuomonė. Savo pareškime jinai jau kalba, kad reikia apvatyti Vokietijos politinį gyvenimą nuo lapkričio dvasios (tai yra nuo revoliucijos dvasios, kuri nutrenkė kaizerį nuo sosto).

Įmatomas susiartinimas juodasimčių "Zmonių" Partijos su Nacionalistų Partija. Ir "demokratinės" partijos: socialdemokratai, centras (klerikalai) ir demokratai apie dvi minėtas partijas kalba, kaip apie liogerį kaizerininkų ir respublikos priešų.

Sių rinkimų agitacija betgi daugiausiai sūksis apie Dawes'o planą, kaip apie labiausiai apčiuopiamą dalyką.

Kaizerininkų "Zmonių" Partija iš pat pradžių stojo prieš tą planą.

Nacionalistų Partija iš sykio svyravo. Bet kuomet "socialisto" Eberto ir klerikalo Marx'o valdžia prižadėjo nacionalistam kelias atsakomingas vietas ministerijoje, tai nacionalistai balsavo už Dawes'o planą. Ebertas su Marxu, tačiau, paskui nedavė nacionalistam tiek ministerijoje vietų, kiek pastarieji norėjo. Nacionalistai todėl pasišiausė. O be nacionalistų talkos Eberto-Marxo valdžia seime neturėjo tiek balsų, kad pravyt ten savo politiką. Del tos priežasties vyriausiai ir liko paleistas seimas. — Per naujo seimo rinkimus Ebertas su Marxu tikėjosi gausių daugiau atstovų iš "demokratinė" partijų: iš klerikalų, socialdemokratų ir demokratų.

Socialdemokratai norėtų praveisti seiman kokius 45 savo atstovus vietų buvusių komunistų, numušti komunistų atstovų skaičių iki kokiai penkiolika-šešiolika. Jie šaukia prieš "Zmonių" Partiją ir Nacionalistų Partiją, kaip prieš respublikos ir Dawes'o plano skandintojus.

Komunistai, visai del kitokių priežasčių, yra griežtai nusistatę prieš Dawes'o planą. Tai socialdemokratai ir juos darbininkai piešia, kaip "respublikos priešus". Lietuvyų gi menševikų "Naujienos" ne syki jau už tai vadino Vokietijos komunistus "talkininkais kapitalistų ir dvarininkų".

Vokiečių komunistai žino, kad Vokiečių buržuazija nėra rimtai priešinga Dawes'o planui. Komunistai tvirtina, jog tas planas yra Vokietijos buržuazijos suokalis su Anglija, Francūzija ir Amerika, kad pamaut Vokietijos darbo žmones į nepakeliamą jungą, galutinai juos pavergt, prispaut ir bendromis jėgomis nuslopint revoliuciją tos šalies darbininkų judėjimą, užkirst kelią proletarinei revoliucijai.

Kaizerininkai gi iš "Zmonių" Partijos ir Nacionalistų Partijos daugiausiai deklamuoja prieš Dawes'o planą tik tuo tikslu, kad jie nori miniom pasirodyti, būk jie esą "tikrieji" Vokietijos gynėjai nuo Francūzų, Ang-

APŽVALGA

"SANDAROS" MALIMALIENĖ.

"Sandaros" redaktorius užsigeidė sukritikuoti komunistų teoriją apie visuomenės klases ir jų panaikinimą. Štai jo oracija:

"Komunistų laikraščiai mėgsta labai daug kalbėti apie klases". Taip pat jie mėgsta tvirtinti, kad kada bus panaikinta turtingųjų klase, tada darbininkai būsią laimingi.

"Gal ir geriau būtų, jei tik viena klase tebūtų visam pasauliui. Tačiau pakieka klausimas, ar ateis kada nors laikas, kada paliks tik viena klase? Nebent tada, jei žmogus įvėl laukiniu pastoty. Kada žmogus buvo laukinis, arba puslaukinis, tada buvo beveik viena klase. Bet kylant civilizacijai, žmonės laipsniškai pasidalino į klases. Tas, rodos, ir neišvengiamas, kuomet iš prigimties yra saumyis. Žmogaus laisvė, berods, statoma už viską brangiausia. Norint gi pašalint klases, būtinal turėtum atimti iš jo individualę laisvę, be kurios žmonija nesikestų labai ilgai."

Visų pirma reikia priminti "S." redaktoriui, kad taip kliekėdamas jisai pasirodė neturintis jokio supratimo apie klases ir komunistų nusistatymą linkui jų. Niekur ir niekadus komunistai neskelbė ir neskelbia palikimą vienos kokios ten klases pasauliui. Jie sako, kad visos klases turės išnykti. Bus tokia visuomenė, kurioje nebus nei ponų, nei vergų, nei išnaudotojų, nei išnaudojamųjų.

Taip pat niekus tauškia p. Tulevičius, kalbėdamas apie "vieną klase" tarp laukinių ir puslaukinių žmonių. Jokios klases tada nebuvo. Klases atsirado tikai tada, kada atsirado privatinė nuosavybė.

INDIVIDUALĖ LAISVĖ, KLASĖS IR CIVILIZACIJA. "Sandara" sako, kad klases reikalingos del palaiky-

lų ir kitų užsieninių grobikų. Tuo būdu jie tikisi patraukti balsuotojus į savo puse, patys susėsti į valdžią ir darbuotis delei kaizerizmo sugrąžinimo.

Nacionalistai žino, kad ir jie patys, galų gale, primsų Dawes'o planą arba kitą panašų sumanymą, pagal kurį Vokietija turėtų mokėti mižniškus karo mokesčius talkininkam. "Zmonių" Partijos politikieriai supranta, jog Vokietija yra kariniai persilpa, kad atsilaukt prieš, pav., Francūziją ir Belgiją. O jeigu nacionalistai ir akleji kaizerininkai šoktų į akį Francūzijai ir abelnai talkininkam, tai nieko nepeštų ir būtų priversti pasiduot.

Tai, ar "demokratiniai" elementai valdys Vokietiją ar kaizeriniai, Vokiečiai vis tiek bus priversti mokėt talkininkam nepakeliamas karines kontribucijas, vis tiek ar pasilikty buržujinė respublika ar būtų atgavintas kaizerio sostas.

Vienintelis tat išsukimas nuo Dawes'o plano ai kito panašaus pavergimo tai yra proletarine revoliucija. Nes Vokietijos darbininkų revoliucija rastų atbalsį ir Francūzijos, ir Anglijos, ir Belgijos proletaruose, ir tų šalių armijose. Tų kraštų darbininkai neitų skersti sukilusias Vokietijos darbo žmones. Juk jau Francūzų armijos pulkai Ruhr krašte turėjo būt kas mėnuo kilnojami, mainomi, idant neužsikrestų komunistine dvasia. Bet Vokietijos darbininkų sukilimas prieš Dawes'o plano vykdymą labai galėtų išsivystyti į proletarine revoliuciją, kuri nušluotų ir pačią buržuazinę tvarką Vokietijoje.

Šiaja prasme komunistai ir agituoja darbininkus prieš Dawes'o planą ir prieš kruvinąją "socialistinai" buržuazinę diktatūrą Vokietijoje. O Ebertas su Marxu nerviška doro ablavas, areštus, pogromus prieš komunistus buvusius seimo atstovus ir kitus komunistų veikėjus. Bijo, kad komunistai per rinkimų agitaciją nepakirstų Dawes'o plano ir neparengt darbo minias prie revoliucijos.

mo "individualės laisvės" ir "civilizacijos", nes pastarosioms kylant atsirado ir klases. Panaikinkite klases, ir tuojaus griūva civilizacija ir laisvė ir arba žmonės vėl taps laukiniais, arba "sudna" diena ateis. Tai, žinoma, labai baisu, ypatinai laukiniais tapti baisu, nes, įsivaizdinkite sau "aiškulę" pabaigusį "Sandaros" redaktorių su beždionėmis šokinėjat nuo vieno stuo broio ant kito! Todel ir reikia kovoti prieš komunistus, kurie skelbia panaikinimą klasių ir pastatymą p. Tulevičiaus į tą "tik vieną klase" su beždionėmis!

Savo malimalienėj apie reikalingumą klasių "laisvė" ir "civilizacijai" ponas T. nieko naujo nepasako. Tai sena ir nudėvėta giesmė kraujagėrių, išnaudotojų ir jų klapčiukų. Senovės graikų viešpačiai ir jų klapčiukai lūpomis filosofų Aristotelijų bepališvos blyovė, kad be vergų "civilizacija" negalimas daiktas, kad panaikinus tas vergijas, žmonės pavirstų laukiniais. Tiesa, griuvo ir "civilizacija", bet tik tam tikra civilizacija, o jos vieton pakilo nauja, augštesnė civilizacija.

Feodalizmo gadynėj žmonės viešpačiai šaukė, kad be baudžiauninkų laisvė ir civilizacija negalimas daiktas. Ir vėl, žinoma, jie turėjo minty tik savo laisvę ir tik sąu civilizaciją. Bet griuvo baudžiava, o žmonės vis tiek nepavirto laukiniais. Vieton feodalinės civilizacijos pakilo nauja, augštesnė civilizacija. Amerikos pietinių valstijų plantatoriai apspuotoję rėkė, kad jei bus paliuosuoti juodveidžiai vergai iš po jų letenos, tai išnyks "laisvė" ir grius "civilizacija". O bažnyčios skelbė, kad pa-

naikinus juodveidžių vergiją, galas bus pačiam dievui. Well, juodveidžiai tapo paliuosuoti iš tos vergijos, bet ar žmonės tapo laukiniais? Rusijos carai, generolai ir viešpačiai šaukė, kad be jų viešpatavimo negalimas daiktas nei "laisvė" nei "civilizacija". Bet Rusijos liaudis pasipurtė ir nuvertė tuos "laisvės" ir "civilizacijos" apaštalus. Tie, kurie vakar sakė, kad be jų viešpatavimo žmonės pavirstų laukiniais, šiandien Činijoje ir kitose šalyse ubagauja, negali nė duonos del savės užsidirbti, o tuo tarpu Rusijos liaudis stato naują ir augštesnę civilizaciją.

TO SUTVĖRIMO PROTAS. Matyt, "S." redaktoriaus smegenynas sustoja dirbęs, kada jisai pradeda kabinėtis prie komunistų, nes kiekvienam straipsnelyj apie pastaruosius kas sakitys, tai prieštaravimas. Taip ir šioj malimalienėj apie klases. Iš viršų paduotos ištraukos matėme, kad klasių buvimo reikalauja "laisvė" ir "civilizacija", kad laukiniais žmonės turėtų pavirsti, jeigu jie panaikintų klases. Taip pat matėme, kad ir panaikinus klases, vis tiek da "viena klase" pasaulij pasilikty. Bet klausykite dabar:

"Taigi, visa, ką mes čia norime pasakyt, yra tai, kad bolševikai anap toli klasių nepanaikins, nors jos ir būtų kada galimos panaikinti."

Matote, šičia "S." red. jau pripažįsta, kad galima klases panaikinti, kad jokios klases gali nebekilti, bet tik visa bėda tame, kad to nepadarys bolševikai (komunistai). Kur logika ir protas to žmogaus? Pirmia griežtai užgincioj gali-mybę panaikinimo klasių, o paskui pripažįsta, kad busiā galima jas panaikinti.

Dar syki patariame p. Tulevičiumi geriau susipažinti su komunistiniu judėjimu, tai nereikės kaip aklam palei sieną graibstyti.

Priėmė išlaidų samatų projekta.

Kaunas.—Minist. kabinet. 15 d. rugs. priėmė respublikos prezidento, seimo ir ministerijų kabineto 1925 m. išlaidų samatų projekta, kuriuo ministerijų kabineto išlaidos siekia 1,816,345 litus, seimo — 1,547,050 litų ir respublikos prezidento — 330,627 litus. Taip pat priimta ir ministerijų kabineto "Vyriausybės Zinių" 1925 m. pajamų samata, kuri siekia 40,800 litų.

SPALIS — LAISVĖS MĖNUO Gaukit "Laisvė" skaitytojų.

Kaip Aš Irgi Tapau Bedievu

Kiek laiko atgal d. Panevėžietis buvo parašęs į "Laisvę" straipsnelį "Kaip aš tapau bedievu", kad net škaplerninkų organas "Darbininkas" parašė editorialą to straipsnio kritikai-vimui. Štai kaip "D." savo katalikišką kritiką pradeda:

"Brooklynso svoločiojanti "Laisvė" num. 239 turi tulo Panevėžiečio straipsnį antraščiu "Kaip aš tapau bedievu". Kadangi tame straipsnyje svoločiovimų ir kitų perly nėra, tai galima iš jo pacituoti."

Na, ar katalikiškai pradėt! Bet štai kaip tas kunigų organas užbaigia savo tą "kritiką":

"Jei tas vyrukas Panevėžietis būtų pakluvęs ne pas savo broj socialistą, o pas polų žydėj ir jei tas žydėlis nieko ne išmanančiam Panevėžiečiui būtų emęs savo tikybos mokslą dėstyti, tai, tur būt, žydų tikėjimą nebūt ilgiau trukę pripažint, kaip socializmą ir laisvamanybę, ir jis galų gale būtų priėmęs žydišką krikštą."

Na, tai bent "kritika". Nejaugi "D." redaktoriaus mano, kad visi "D." skaitytojai yra toki žiopli, kaip kad jis pats? Nejaugi "D." red. nežino, kad tarpe žydų ir katalikų nėra didelio skirtumo? Kaip vieni, taip ir kiti tą patį įsivaizduotų "barzdota" dievą garbina. Ar gi "D." red. nežino, kad katalikai turi "dešimt dievo prisakymų" nuo žydų? Tai kaip "D." red. drįsta atakuoti žydus? Jeigu ne žydai, tai ir katalikai šiandien gal nežinotų, kad yra koks nors "dievas".

Dabar ir aš noriu išsireikšti, kaip ir aš tapau bedievu, kad "D." redaktoriui būtų aiškiau. Drg. Panevėžietis sakosi, kad jis buvo tik išmokęs mišy mokdas, bet aš tai perskaiciau kokius du kartų maldaknygę "Saltinį". Rodos, užtoko kaipo gėtam katalikui "mokslą", ar ne? Ir dar, priegtam, kaip gyvenau Lietuvoje, tai turėjau progą skaityti katalikiškus laikraščius. Atmenu, kaip mes turėjom užsireprenuoravę "Saltinį" iš Seinaunų; taipgi ir kitus katalikiškus laikraščius ir knyges skaitėme.

Atvažiavau į Ameriką 1912 m. irgi pas gerus katalikus. Nors jie buvo geri ir girtuokliai, bet ir katalikai buvo geri. Kada jie mane vedė į karčiamą, tai atsisakiau, bet kada paklausė, gal noriu eiti į bažnyčią, tai su džiaugsmu skubinaus ir džiaugias, kad man parodė, kur randasi lituviška bažnyčia. Tada, ar kas eina į bažnyčią ar ne, o aš tai kožną nedėlia neapleidžiu "šventų" mišy ir nešiau savo uždribtus centus del palaikymo kunigo ir gaspadinės, ir taip tęsėsi iki pabaigos 1915 m.

Pabaigoj 1915 m. tame miestelyje, kur aš gyvenau (tai yra, Nashua, N. H.) kilo audejų streikas. Kadangi aš dirbau toje dirbtuvėje, kur kilo streikas, tai hors aš būvau geras katalikas, bet ir streikierys tapau irgi geras. Iš pirmų dienų pasirodė, kas yra darbininkų streikiery draugai ir priešai. Kompanija pasikaukė visus Nashuoso katalikų kunigus. Ką jie ten darė ir kalbėjo, tai visiem galima žinoti, ir lietuvius kunigas irgi buvo pakviestas ton konferencijon.

Bet kažin kas pasidarė su lietuviu kun. Tyla (dabar jis yra miręs), kad jis apledo tą "posėdį". Ar jam kompanija mažai davė, ar gal susiprato, kad gal bus blogai, kaip sužinos tie muzikai. Nors kompanija buvo jį parsivežus savo automobiliu, bet sugrižo pėsčiais. Bet kiti kunigai tai prakeikė streikierys ir liepė geriem katalikam grįžti prie darbo, nes puskat gali užsitraukti dievo rūstybę ant savės. Geri katalikai tą ir

padarė ir iškliaus savo plemnio ir sugrižo ant senų ilgyrų. O kurie pasilikto streikuoti, tai jau buvo sunki kova. Pasidžiavojant katalikų kunigam, streikas buvo pralaimėtas, ir turjom grįžt ant senų ilgyrų. Nuo to sykio atsidarė man akys, ir pradėjau visai kitaip mastyti. Tada užsireprenuoravau darbininkiškus laikraščius, tai yra "Keleivį" (žinoma, "K." išbuvo toks, kokis dabar yra, ar gal aš taip supratau), "Laisvę", vėliaus įstojaų į L.S.S. kuopą ir aš šiandien esu linkamas, kad man kunigai atidarė akis.

Tai, ką dabar turj sakyt "Darbininkas"? Ant drg. Panevėžiečio sakė, kad jis atvažiavo pas broj socialistą, tai jį padarė "bedievu"; o aš atvažiavau pas gerus katalikus, bet mane padarė, kunigai "bedievu".

Anglijos bankai išvien su kai kuriais Amerikos bankais sutinka duoti Sovietų Rusijai keliasdešimt milijonų aukso rublių paskolos, — pranešė d. Sokolnikovas, finansų komisaras, Visos Rusijos Sovietų suvažiavimui.

Paskola Sovietam žadėta jau po to, kaip griuvo "socialisto" MacDonaldo valdžia Anglijoj. Pasitvirtina pirmesnio "Laisvės" nuomonė, kad Anglijoj randasi stambūs kapitalistų, norinčių užmegsti biznio ryšius su Sovietais. Anglų kapitalistai turi apščiui atliekamų pinigų; bet jiems trūksta vietų, kur tuos pinigus galėtų pėnigai idėti į biznį. Pėnigino kapitalo yra Anglijoj toks pervirsis, jog galima gauti ten namie skolinis pinigų už du puos. Bent dalis to kapitalo, kaip matome, verziāsi į Sovietų šalių jieskodama didesnio pelno. Bedarbė Anglijoj didėja. Bedarbiams mokama šiekios tokios pensijos; nors jos yra labai ubagiškos, o vis tik, sudejus į kruvę, padaro didelių lėšų. Didžiausias šiandieninis Anglų rašyt. G. B. Shaw'as sako: kur kas geriau būtų suteikti Soviet. didoką paskolą; padėti jiem ekonominiai drūciai atsistoti ant kojų, pradėti pilnus prekybos santikius su Sovietais, tāt atsirastų Anglijoj daugiau darbo, dikčiai sumažėtų bedarbių skaičius, ir būtų labiau patenkinti, gaudami darbo vietoj dabartinės mizernos almuozos iš valdžios pusės. Kad Anglijos Darbo Partijos mariai vyriausia pėrtė MacDonalda (bent pavirsutiniai) pripažint Sovietų valdžią, tai yra tikra tiesa. Bet taip pat tiesa, kad to reikalauja ir didesni bei bižniškais širokavimais didelės dalies Anglijos kapitalistai. "Socialistų" valdžia ar ne socialistų, vis tiek Anglija mažu-pamažu yra verčiama eiti linkui pilnos prekybos su Sovietų Respublika ir prie pilno pripažinimo tos respublikos. Kad Anglijos ir Amerikos bankininkai teikia Sovietam angščių pinigų vietam angščių mitybos paskolą, tai reiškia, jog jie pasitiki, kad Sovietų valdtybė yra gana sudėtingai ir pakankamai sveikai abelnojo ekonominio atžv-

SUNKU BE SOVIETU

Anglijos bankai išvien su kai kuriais Amerikos bankais sutinka duoti Sovietų Rusijai keliasdešimt milijonų aukso rublių paskolos, — pranešė d. Sokolnikovas, finansų komisaras, Visos Rusijos Sovietų suvažiavimui.

SUNKU BE SOVIETU

Anglijos bankai išvien su kai kuriais Amerikos bankais sutinka duoti Sovietų Rusijai keliasdešimt milijonų aukso rublių paskolos, — pranešė d. Sokolnikovas, finansų komisaras, Visos Rusijos Sovietų suvažiavimui.

Paskola Sovietam žadėta jau po to, kaip griuvo "socialisto" MacDonaldo valdžia Anglijoj.

Pasitvirtina pirmesnio "Laisvės" nuomonė, kad Anglijoj randasi stambūs kapitalistų, norinčių užmegsti biznio ryšius su Sovietais. Anglų kapitalistai turi apščiui atliekamų pinigų; bet jiems trūksta vietų, kur tuos pinigus galėtų pėnigai idėti į biznį. Pėnigino kapitalo yra Anglijoj toks pervirsis, jog galima gauti ten namie skolinis pinigų už du puos. Bent dalis to kapitalo, kaip matome, verziāsi į Sovietų šalių jieskodama didesnio pelno.

Bedarbė Anglijoj didėja. Bedarbiams mokama šiekios tokios pensijos; nors jos yra labai ubagiškos, o vis tik, sudejus į kruvę, padaro didelių lėšų.

Didžiausias šiandieninis Anglų rašyt. G. B. Shaw'as sako: kur kas geriau būtų suteikti Soviet. didoką paskolą; padėti jiem ekonominiai drūciai atsistoti ant kojų, pradėti pilnus prekybos santikius su Sovietais, tāt atsirastų Anglijoj daugiau darbo, dikčiai sumažėtų bedarbių skaičius, ir būtų labiau patenkinti, gaudami darbo vietoj dabartinės mizernos almuozos iš valdžios pusės.

Kad Anglijos Darbo Partijos mariai vyriausia pėrtė MacDonalda (bent pavirsutiniai) pripažint Sovietų valdžią, tai yra tikra tiesa. Bet taip pat tiesa, kad to reikalauja ir didesni bei bižniškais širokavimais didelės dalies Anglijos kapitalistai.

"Socialistų" valdžia ar ne socialistų, vis tiek Anglija mažu-pamažu yra verčiama eiti linkui pilnos prekybos su Sovietų Respublika ir prie pilno pripažinimo tos respublikos. Kad Anglijos ir Amerikos bankininkai teikia Sovietam angščių pinigų vietam angščių mitybos paskolą, tai reiškia, jog jie pasitiki, kad Sovietų valdtybė yra gana sudėtingai ir pakankamai sveikai abelnojo ekonominio atžv-

Bostono ir Apielinkės Skyrius

Laisvės Choro Vakarienė Jau Netoli.

Lapkričio 2 d., vakare, bus Laisvės choro vakarienė. Girdėjau, kad ši vakarienė busianti įvairinė, negu pirmiau buvusios vakarienės, nes organizuojama žaislių specialistai; tad svečiai, pavalgę gardžios vakarienės, turės žaisti, sukčius ir trepsėti.

omunistų Kandidatas į J. V. Valstijų Prezidentus d. W. Z. Fostersis Kalbės Bostone.

Jam prakalbas rengia Darb. Partijos Bostono lokalas, nedėlio, 26 d. spalio, 2 val. po pietų, Scenic Auditorium svetainė, kampos Berkeley ir Tremont gatvių, Bostone.

Visų darbininkų pareiga yra nueiti ir išgirsti jo prakalbą. Drg. Fostersis yra pirmutinis J. V. istorijos kandidatas į prezidentus, kuris ištikimai vadovauja Amerikos darbininkams, kovojantiems už pasiluosavimą iš kapitalistinės vergijos.

IS ALPMS II APSKRIČIO KONCERTO.

Spalių 19 d. So. Bostone įvyko ALPMS II apskričio koncertas. Koncerto surengime didžiąją darbo dalį atliko So. Bostono lietuvių Laisvės Choras.

II apskričio organizatorius d. Gribavičius, atidarydamas koncertą, paaiškino publikai kas yra ALPMS, ir po to pradedo koncerto programą.

Suėjo penki choralai ant pagrindų ir po vadovystės d. E. Sugario triukšmingai sudainavo "Internacionalą". Sekantis ant programos pasi-

rodė Montellos lietuvių Lluosybės Choras.

Po jo sekė solistai. Charles Ecanon, tenoras, turi silpną balsą, bet kad jis daugiausiai dainavo juokingas daineles, tai publikai buvo nenuobodū jo klausyti. Marijona Banevičiūtė iš Montello, smuikorė, publikai patiko, nes ji gabiai valdė šioj profesijoj.

Sekanti pasirodė visiems gerai žinoma mūsų garsioji dainininkė d. K. Menkelimutė-Jankienė. Apie ją neturiu nieko parašyti, nes visi žino, kad ji visada gerai dainuoja.

J. Blaževičius (basas) turi stiprų balsą ir moka jį valdyti. Tolimesnis lavinimasis gali padaryti jį visai geru dainininku.

Po solistų sekė iš eilės sekanti choralai: Laisvės choras iš Haverhill, Mass., po vadovystės M. Pauliukaicio; Laisvės choras iš So. Boston, Mass., po vadovystės Ed. J. Sugar; L.L. Ratelio choras iš Lawrence, Mass., po vad. M. Pauliukaicio; Laisvės choras iš Gardner, Mass., po vadovystės Visockio.

Aido choras iš Worcester, Mass. nedalyvavo, nors buvo prižadėjęs dalyvauti, bet prieš darbą dalį atliko So. Bostono lietuvių Laisvės Choras.

Chorams atskirai kompiimentų čia neduodu, nes tas gal padaryt nesmagumų tarp chorių ar chorvedžių.

Abelnai paėmus, visi choralai dainavo gerai. Jei kuris sudainavo silpniau, tada galima bu-

vo patėmyti, kad jis netoks skaitlingas, kaip tie, kurie geriau dainavo.

Publikos buvo apie 450 ir apie 200 choriečių, kurie sudarė šešis choras ir visi jie dalyvavo atskirai išpildyme programos. Pasekmės bus neblogos ir pelno liks apie 125 dol.

Rožytė. BELOIT, WIS.

Mūsų kolonijos moterėlės, perskaitę korespondenciją iš Beloit'o, tilpusią "Laisvės" No. 243, be galo pasipiktino ant Vaivadičio, kam jisai viešai pagarsino jų juodus darbelius, jų tamsumą ir nesupratimą savo darbininkiskųjų reikalų. Net ir karštos davtkos, kurios iki šiol "Laisvės" nebuvo paėmusios nei į rankas, dabar ir jos perskaitė ją. Dabar visos moterėlės, kurios su mūsų turimi šioj ar toj dalyk, dega pagiečia ant korespondento Vaivadičio ir yra pasiryžusios net ALDDL kuopą pakrikdyti.

Kad šios kolonijos kai kurios moterėlės naminėlė pardavinėja kitiems ir nuodija save, savo vyrus ir svetimus ir kad jos nepažįsta protinio gyvenimo, tai aš patvirtinu. Nueini pas kaimynus, manydamas rasti užuojautą, pasidalinti savo mintimis, ten randi prisigėrusius mūšainio, tankiai visų nervų įtempimu kazyriuojant iš pinigų, tykant pasinaudoti kito kišenium, per ištisas dienas ir naktis be miego. Pasiziūri į vergišką darbą ir apima tave koks tai liūdesis. Ak, kad vietos to purvino darbo jė visi imtųsi už darbininkiskų laikraščių bei knygų, tada apsišviestų, susiprastų ir tuo būdu priartintų galą kapitalizmo viešpatavimui, greičiau susilauktume šviesesnio rytojaus.

P. Tomalis.

ALD.L.D. REIKALAI

ALDDL Atskaita už Rugs. Mėn. 1924.

Kp. No.	Kas prisaiūtė	Suma
115, L. Bagdonas		3.93
116, J. Strumskis		3.50
53, F. Mazolis		3.16
140, B. J. Masilunas		1.58
54, Ig. Salkauskas		1.58
159, J. Stryla		18.45
98, V. Baevinka		2.50
88, J. Albuskis		21.71
113, J. Cepelė		22.24
Pavienis, K. J. Butchis		1.75
Pavienis, Y. Gervickas		2.10
104, M. Norkus		12.00
III Apskr. B. Salaveičikas		25.00
2, J. Kavaliauskas		3.66
137, M. Motuza		1.85
19, Ig. Kačinkas		34.10
90, J. Kasparavičia		1.75
LMPS 24 kp., M. Žebrauskienė		10.00
Pavienis, S. Zelba		3.50
125, A. Drabus		4.60
68, V. Staugaitis		3.90
180, F. Vilkas		1.75
110a, S. Semenas		20.85
173, J. Bink		10.50
58, Ch. Petrušis		2.83
101, M. J. Bieža		3.66
52, Ed. Sheputis		17.52
66, C. Jokimas		3.66
541, J. Rutkus		1.75
97, A. Dervinis		5.24
Pavienis, J. Koris		2.00
41, P. Kleviackas		3.25
13, S. Masulevičienė		5.00
43, V. J. Tabaras		3.66
74, P. Kriščiunas		1.83
SLA 285 Kp., P. Karcauskas		10.00
2, J. Petrika		4.68
14, A. Malinauskas		5.00
111, K. Valentukovičius		10.00
133, St. Tarydas		3.50
90, J. Kasparavičia		1.75
9, J. Galgalskas		1.83
112, K. Sungaila		1.58
A. C.-W. of A. Liet. Lok., B. C.		5.00
55, A. Basty		5.25
SLA 34 kp., J. Miliauskas		6.00
145, J. G. Savis		5.60
54, Ig. Salkauskas		1.75
D. L. K. Keistučio Dr.-ja, Detroit		10.00
45, Mich. P. Jočionia		3.58
81, V. Kelmelis		4.16
13, J. Urba		3.66
33, K. Salemonas		12.06
17, J. J. Bluvus		17.45
102, J. Deltuva		1.83
85, J. Valatka		10.00
L. Dr.-ja, Jersey City, N. J., J. Staniolis		1.36
1, A. Deikus		20.00
L. P. K. N. Y., K. Kreivėnas		2.00
Pavienis, V. Gendvila		2.00
118, A. Pavilonis		2.00
Pavienis, V. Kavaliauskas		3.66
45, J. Keršulis		5.00
205, A. Šemulis		17.15
114, St. Usaitis		23.79
22, B. Kirsutakis		2.00
Pavienis, L. Audaitis		4.26
60, J. Ambros		7.32
88, J. Albuskis		20.00
L. D. ir S. Dr.-ja, Cambridge, Mass., J. Malinauskas		10.00
Viso		\$518.56

Isilidos: "Laisvė" už 2,500 ALDDL konstitucijų \$165.00 "Laisvė" už 2,500 ALDDL konstitucijų \$165.00

SPALIS "LAISVĖS" MENUO

Gaukit "Laisvė" Skaitytojų.

BAYONNE, N. J.

Perdaug Augštai Norimo Išskit. LMPS 45 kp. sumanė suorganizuot vaikų mokyklėlę ir tuo pačiu laiku nutarė pakviesti kitas darbininkiskas organizacijas į talką.

Labai gerai! Tam darbu išrinko komisiją. Iš vėlesnių raportų paaiškėjo, kad visos organizacijos, prie kurių buvo kreiptasi, prisidėjo.

Reiškia, darbą jau galima pradėt. Vienok, daugiau kaip mėnuo laiko praslinko, o mokyklėlės kaip nėra, taip nėra. Pradėjau teirautis kame dalykas. Pasirodė, kad kaip komisija, taip ir tėvai negali pasirinkti mokytoją.

Girdi, vietiniai yra perprasti, o pakviesti iš kitur perbrangiai kaštuos. Na, ir tokiu būdu mūsų kolonija liks be mokyklos, o taip neprivalo būt.

Aš sakyčiau, kad tą svarbų darbą turėtų rimtai pradėt dirg. Panelis, Kalinauskas, A. Lukaitis ir kiti. O mokytoją galima surasti čia pat, ant vietos, kaip tarpe moterų, taip ir tarpe vyrų. Nemanokit, kad iš sykio įsteigst gimnaziją, -nieko panašaus. Reikės pradėt nuo abecėlės. Ir jeigu vaikus išmokinsit garsiai skaityt, prie to, išmokysit maž daug teisingai lietuviškai kalbėt ir bent paviršutiniai rašyt, tai jau bus padarytas žingsnis pirmyn. O tą jūs galėtumėte atlikt savo jėgomis, o jei ne, tai ne kažin kiek kaštuotų pasikviesti mokytoją iš kitur, o mokyklėlė turi būt.

Varguolis.

ALD.L.D. REIKALAI

ALDDL Atskaita už Rugs. Mėn. 1924.

Kp. No.	Kas prisaiūtė	Suma
115, L. Bagdonas		3.93
116, J. Strumskis		3.50
53, F. Mazolis		3.16
140, B. J. Masilunas		1.58
54, Ig. Salkauskas		1.58
159, J. Stryla		18.45
98, V. Baevinka		2.50
88, J. Albuskis		21.71
113, J. Cepelė		22.24
Pavienis, K. J. Butchis		1.75
Pavienis, Y. Gervickas		2.10
104, M. Norkus		12.00
III Apskr. B. Salaveičikas		25.00
2, J. Kavaliauskas		3.66
137, M. Motuza		1.85
19, Ig. Kačinkas		34.10
90, J. Kasparavičia		1.75
LMPS 24 kp., M. Žebrauskienė		10.00
Pavienis, S. Zelba		3.50
125, A. Drabus		4.60
68, V. Staugaitis		3.90
180, F. Vilkas		1.75
110a, S. Semenas		20.85
173, J. Bink		10.50
58, Ch. Petrušis		2.83
101, M. J. Bieža		3.66
52, Ed. Sheputis		17.52
66, C. Jokimas		3.66
541, J. Rutkus		1.75
97, A. Dervinis		5.24
Pavienis, J. Koris		2.00
41, P. Kleviackas		3.25
13, S. Masulevičienė		5.00
43, V. J. Tabaras		3.66
74, P. Kriščiunas		1.83
SLA 285 Kp., P. Karcauskas		10.00
2, J. Petrika		4.68
14, A. Malinauskas		5.00
111, K. Valentukovičius		10.00
133, St. Tarydas		3.50
90, J. Kasparavičia		1.75
9, J. Galgalskas		1.83
112, K. Sungaila		1.58
A. C.-W. of A. Liet. Lok., B. C.		5.00
55, A. Basty		5.25
SLA 34 kp., J. Miliauskas		6.00
145, J. G. Savis		5.60
54, Ig. Salkauskas		1.75
D. L. K. Keistučio Dr.-ja, Detroit		10.00
45, Mich. P. Jočionia		3.58
81, V. Kelmelis		4.16
13, J. Urba		3.66
33, K. Salemonas		12.06
17, J. J. Bluvus		17.45
102, J. Deltuva		1.83
85, J. Valatka		10.00
L. Dr.-ja, Jersey City, N. J., J. Staniolis		1.36
1, A. Deikus		20.00
L. P. K. N. Y., K. Kreivėnas		2.00
Pavienis, V. Gendvila		2.00
118, A. Pavilonis		2.00
Pavienis, V. Kavaliauskas		3.66
45, J. Keršulis		5.00
205, A. Šemulis		17.15
114, St. Usaitis		23.79
22, B. Kirsutakis		2.00
Pavienis, L. Audaitis		4.26
60, J. Ambros		7.32
88, J. Albuskis		20.00
L. D. ir S. Dr.-ja, Cambridge, Mass., J. Malinauskas		10.00
Viso		\$518.56

SPALIS "LAISVĖS" MENUO

Gaukit "Laisvė" Skaitytojų.

"Darb Sreikata" 273.50
"Laisvė" suka nuo d. F. Zelvio del bylos su kun. Petkum 2.00
Viso \$440.50
Abelna Strauka: \$518.56
Balansas nuo ruzpūčio mėn. 61.99
Viso labo \$580.55
Viso išlaidų 440.50
I d. spalio išde lieka \$140.05
Ig. Bėtis, ALDDL Sekr.
J. Staniolis, ALDDL Išd.

SPALIS "LAISVĖS" MENUO

MATERIJOS KAVALKAI DEL DRESIŲ

Tiktai po 66 centus jargas!

Kansas City—Moterys, kurios pačios pasidaro savo drapanus, netiesi pasinaudoti šia progą. Textile Mills Co. parūdo kavalikus materijos po 4 ir 5 jargas kavalė už labai žemą kainą. Turime Serge, Trefoline ir kitokių materijų. Kurie tik užsiteresuoti rasykite del daugiau informacijų į

TEXTILE MILLS CO., Kansas City, Mo.

Dept. L Informacijos suteikiame veltui.

VIEN TIK DEL VYRŲ

Svarbiausias šių dienų išradimas, kuris suteikia vyrams sveikatą ir gerą ateitį.

Būkite tikri vyrai! Džiaugkitės gyvenimu!

Vienintelis gydymo būdas, kurį ką tik išradė doktaras Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.

Nei vienas vyras, nežinrnt kokio amžiaus jis būtų, neprivalo daugiau kentėti.

Patariamui suteikiu ir laiškas. Rašydami laiškus, jūdkite 3 po 2 centu stampą atsakymui.

Dr. Wentworth
103 East 125th St., New York, N. Y.

JEIGU SERGI, TURI SKAUSMUS AR SILPNUMĄ

Visokios užsienėjusios, chroniškos, vyrų ir moterų ligos pasekmingai yra išgydomos. Atėk pas DR. ZINS, 25 metų specialistą, P.G. John Hopkins ligonbučio ir N. Y. Policlinical ligonbučio

Nežiūrint kokią ligą, ir kaip senai sirgtumėt, AA GALIU PAGELBĖTI JUMS

DUOKITE IŠKAZAMUOTI KRAUJĄ IR ŠMOSITE TIKRĄ TIESĄ

Aš suteikiu greitą pagalbą visoms užsienėjusios ligoms, nervinoms, silpnoms kraujui, odos ligoms, skilvius ir vidurių medžiagai, abelsnam nusilpėjimui, plaučių, kepenų ir inkstų nesmagumoms, reumatizmo skausmams ir kitokios ligoms.

Mano kabinas yra labai šviesus. Ai pats spūriau ant šiekvieno atsilankyma. Visi vaistai yra sutalpinai mūšy elne.

VISOKIE PATARIMAI VELTUI. X-ray, šiluminis šilpams ir kraujo ir padarimas. TEISINGI GYDymo BUDAI YRA VARTOJAMI.

DR. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.

Valandosi nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 v. popietų.

GERAS PATARIMAS

Dabokitės nuo šalčio. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atneša sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabą nuvaro. Todėl, kada pagauziate šalį, neimkite vaistų, kurie dar neįtirti, oš, nie neimkite visiems žinomus Urban's Cold Powder (Urbono Milėliai) nuo šalčio, kurie tikstantiems pašalina šalį ir apgyną nuo didesnių ligų. Kaina 75 centai už bakišką.

Kitas žmogaus didelis naikintojas, tai yra vidurių užkietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpina, per ką atidaro duris žmogaus kūne del visokių kitų ligų.

Vartokite URBO LAX TABS, o jūs kinas ir protas bus visada lengvas, čystas ir sveikas. Kaina 25 centai už bakišką.

F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411.

JEIGU JUS KENČIATE

Nuo bils jokie kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvilio, širdies arba kepenų nesmagumo, inkstų arba puslės nesmagumo, reumatizmo, tai visomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 46 metų patyrimo ir 14 metų praktinio didžiausiose ligonbučiuose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymui atsielsi jums tik 10 dolerių.

Ant alpinai sergančių žmonių didžiausią atkreipiame.

Ofiso valandos: nuo 10 iki 11 ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 val. po pietų.

ANDREW EGAN, M. D.
168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

SPALIS "LAISVĖS" MENUO

Gaukit "Laisvė" Skaitytojų.

ROYAL MAIL
TIESIAI I HAMBURGA
Parankus kelavimas Lietuvon
ORBITA—RUGP. 16, RUGSEJO 20
ORCA—RUGP. 30, SPALIO 4
OHIO—RUGSEJO 6, SPALIO 8
Atskiros kjuotos, geras valgis ir mandagus patarnavimas
Del platesnių žinių kreipkitės pas vietinį agentą, arba
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson and Son Ing. Agentūra
26 Broadway, New York, N. Y.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkame ir parudodame naujus ir antrankius rakandus. Pulkiausia aptaisome visokias keides ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos. Nupildijome ir navarūnijojame visokius rakandus. Taipgi turu trokš ir reikalui esant perkraustau formišius ir kita.

FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN.
Tarpe Lorimer ir Union Ave.

ATSIKRAPSTYK AUSIS IR KLAUSYK.

Gerbiamas Tamata M. Zukaiti! Jūsų gyduoles No. 305-a ir 303 gavau ir tuoj pradėjau jaustis geriau ir tikiu, kad pasveikiau. Dabar turiu jums ačiu už suteiktą tokių gyduolių ir meldžiu dar priekštai po du pakelū viršmintų žolių.

Su pagarba, A. Kunčevičienė.
31 Hill Park Ave., Pittston, Pa.

Visokios žmonių ligos ir nesmagumai, vidurių nedirbimas ir kitos ligos pacina nuo žmogaus sugedusio kraujo. Jeigu kraujas gerai cirkuluoja, tai žmogus daktariškai sveikas ir linkamas. Bet jeigu tik truputį sugedęs, tai žmogus tuoj pradeda prastai jaustis. Mes turime daug visokių žolių ir sutaisome jas del visokių nesmagumų ir kraujo išvalymo. Tik pabandykite, o mes esame tikri, kad pagelbės, nes žolės yra gamtinės valistos ir be jokiu nuodų.

Atsiųsk 10c., o gausi 800 skirtingų kaulių žolių knygų katalogą.

M. ZUKAITIS
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs nerite padaryti lengvesni ir geresni pragyvenimą, tai mokiniktės automobilium amato gerioj lietuviškoj mokykloj, kur po vadovystės instruktorių galite per kelias savaites išmokt gerai važinėti ir patalyst visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Fordą

MES GARANTUOJAME AOFERIO LAISVIUS

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. KASKIAUČIUS

MAUDYNĖS IR VANDUO MEDICINOJE.

(Tęsa)

Kai įdegimas esti delei bakterinio užsikrėtimo, tai irgi visai daroma. Jei žmogaus gaivumas geras, kraujas pusėtinai grynas ir bile kas jam greit gyja, tai tokiam žmogui įsidegimui prasidėjus, šalti kompresai, vilgymai, plovimai gali greičiau karštį sumažinti ir pūlių gali ten visai ir neat-sirasti: žmogaus kraujo jėgos įstengia gana ūmai iš-iveržusias bakterijas apga-lėti.

Bet jei kraujo apsigina-mosios jėgos esti nekokios labai, kraujo gaivumas apy-silpnis, tai be pūlių neapsi-einama. Bakterijos ilgiau veikia, pūdo, gadinā audi-nius, o baltieji kraujakū-niai kaujasi su bakterijo-mis, kiek tik galėdami. Daugelis jų nelygioj ko-voj ir savo narsias galvas paguldo, krinta kovos lau-ke, ir iš to pasidaro pūlų. O aplinkui gyvi tebesą kraujakūniai tirštomis eile-mis apsupa visą mūšio lau-ką, visą bakterijų apsėsta vietovę ir neleidžia joms toliau prasimušti. Nuo to būtent įdegta vieta ir jau-čiasi kieta, lyg akmuo, ir nėra gerai ji maigyti, spau-dyti, nes taip galima paga-ldinti gamtos įrengta apsau-gojimo žievę arba tvora, ir bakterijos gali pro ją tolyn prasimušti ir ten savo pra-gaištingą darbą tęsti. To-kiuose atsitikimuose karštį kompresai pagelbsti grei-čiau pūliams atsirasti, grei-čiau vočiai arba pūliniai prisukti ir pratrūkti.

Bet čia reikia irgi žinoti, kad per daug jau karšti ir per ilgai vartojami karšti kompresai nusilpnina tos vietos odą, ir paskui, kai jau pūliai išbėgs arba liks, prapjovus, išleisti, išvalyti, ta vieta netaip gražiai gyja. Visokios senovinės karštos tešlos, sėmenys ir riebus, drėgni kompresai nūnai ne-bevartojama taip dažnai, kaip pirma. Jų vieton sau-sa šiluma, džiovinimas, "ke-pinimas" daugiau vartojama ir geresnių duoda pa-sekmių.

Čia yra paliekama gydy-tojo nuožūrai nuspręsti, kada ir kur ir kokie kom-presai ar kitokios priemonės vartoti.

Kai esti reikalo drėgna šiluma vartoti, karšti kom-presai kloti, tai sumerkiami karštan vandenin rank-šluostis ar taip kokia lupatėlė ir, išgręžta, klostoma ant skaudamos vietos, pas-kui storai apdedama koki-ais rūbais, kad šiluma il-giau laikytųsi. Tam tikslui gerai yra ant tokio kom-presso dėti karšto vandens bankos, tai nereikės taip dažnai vandenin karštan toji lupata kaitioti.

Kartais, del geresnio efekto, kad daugiau kraujo viršun iš gilesnių vietų prie-tų ir atsileistų gilimoje su-kepimas, tokie karšti kom-pressai da ir su vaistais mai-šoma. Ant karštos išgręžtos škepetos arba skuduro ap-šlakstoma terpentino arba špirtų ir paskui dėdama ant pažeistos vietos. Taip daroma ypač, esant giliau-čiam vočiai arba pūliniui prisukti ir pratrūkti, įdegti, sukepe arba taip kas

viduriuose įdegimo paliesta. Tokie karšti kompresai galima kloti ant nugaros, ant pilvo, ant krūtinės, va-lyg reikalo. Kai suima die-gliai varstyti, del nemalimo, skilvio ar žarnų susi-traukimo bei spazmo, tai to-kie kompresai palengvina so-pę ir padeda dujoms išsi-kimuose yra gerai taipgi karšton maudynės įsisėdus pabūti, kolei dieglys atsilei-do: žarnų diegliai, inkstų arba kepenų diegliai, skau-dūs, syktūs mėnesiniai, nu-egaros raumenų reumatiz-mas arba mėšlungis—visa tai žymiai palengvėja nuo tokių sėdamų karštų mau-dynių.

Kai gerklę labai užima arba kai kaklo raumenys skaudūs, sustyrę, sustingę, tai karšti kompresai atliuo-soja, ir palengvina tyknių ir mėšlungį. Išnarinus arba niksterėjus kulnį arba riešuką, gerai yra koja į-merkti karštan vandenin ir ilgokai ten palaikyti, vis

karšto dadedant, kolei so-pę atsileido; paskui galima to-ji vieta standžiai apvytu-riuoti, aptaisyti ir koja iš-kelus laikyti, kad kraujas taip nesiveržtų.

Kai akį skauda, irgi gerai dėti karštas kompresas ant užmerktos akies (voko) ke-letai "minučių, o paskui, palukėjus porą valandų, vėl dėti. Apert to, borinės rūkšties skiedinio galima ir pačion akin, ant akies plė-vių lašinti, plauti. Ir patys tokie kompresai ant akies gerai yra iš borinės rūkš-ties skiedinio daryti.

Isisenėjusiam narių reu-matizmui gydyti, taipgi nervų įdegimui ar taip koki-am jų diegimui—neural-gijai palengvinti ar kokios, seniau sužeistos, vietos gai-vumui padėti—vartojama dabartėlis dažniau sausa šiluma, šildymas, kepinimas elektrinių lempukų pagel-ba ir taipgi perleidžiant elektros šildomąją srovę per pažeistas vietas.

(Dua daugiau.)

LIETUVOS NAUJAUSIOS ŽINIOS

Policistai sušaudė žmogų.

Tirkščilai. — Rugs. 22 d. vakare apie 5—6 val. trys girti vyrai pradėjo mieste lyje kelti triukšmą. Pama-tęs tai policininkas paliepė triukšmadariams eiti namo, bet jie neklausė. Tuo kart policininkas paprašė eiti į daboklę. Jonauskis atsakė ir pasileido bėgti. Policinin-kas vytiš, liepdamas sustoti ir grašindamas šausias. Iš tiesų pasigirdo šūvis. Dar keliolika žingsnių ir polici-ninkas prisivijo Jonauską. Susikibo, ir abudu parkrito ant žemės. Atbėgo ir antras policininkas; jiems besigrumiant pasigirdo antras šū-vis. Policininkas sakosi ne-šovęs. Jonauskį nuvedė į daboklę, daboklėje jį apžiū-rėjo ir rado dvi mažas sky-leles, kulka išėjusi per vidu-rius. Tuojau sužeistasis nu-vežtas į Maziškių ligoninę, kur po kelerių valandų mi-rė. Jonauskis buvęs vienas iš apielinkės stipruolių.

Už obuolį nužudė.

Paskutiniomis dienomis, Kauno apygardos teismas Panevėžy nagrinėjo įdomią Juozo Repšio, kalt. žmogžu-dybėje, bylą.

Geležinkelio darbininkai Kivylis ir Reimanas netoli Panevėžio dienos metu eida-mi geležinkeliu užsimanė obuolių. Pamatę artimiausią sodą pradėjo obuolius raškytis. Tuo tarpu išsoko iš klotimo su šantuvu Rep-šys ir pradėjo juos veltis šaukdamas nušausias. Ki-vyliui pasisekė pabėgti, Rei-manas buvo sugautas. Rep-šys Reimaną pasivijęs ir at-statęs šautuvą liepė eiti į jo namus. Reimanas išsigan-dęs atsiprašinėjo, bet Rep-šys neklausė ir šovė iš šau-tuvo Reimaniui į krūtinę, nuo ko šisai tuojau mirė.

Kilo abejojimo, ar Re-šys yra pilnai sveiko proto. Teismas darė jam proto iš-tyrimą, bet pasirodė, kad jis yra normalus. Repšį nu-baudė telmsas aštuoneriais metais sunkiųjų darbų ka-lėjimo atimdamas teises.

KLAIPEDA.

Savižudystės Klaipėdos krašte 1923. Sulig valdiš-kais pranešimais nusižudė Klaipėdos krašte 1923 m. 14 žmonių (11 vyrų ir 3

moterys). 1921 m. nusižu-dė 20 žmonių (14 vyrų ir 6 moterys).

Nusižudyta sekanciomis priemonėmis: pasikorimį 7, nusišovimų 6, nuodais 4, perpjovimu širdies gyslų 1.

Sulig paduota lentele pra-nešimo metu pasirinko nusi-žudymui vyriškieji pirmoj eilę pasikorimą ir nusišovi-kam, antroj eilę daugiausiai nuodus. Moterys pasirinko irgi daugiausiai nuodus. Sa-vižudystės priežasčių tary-mai davė nevisada tikrų re-zultatų, daugiausiai nusižu-dyta delei fizinių ir psichi-nių ligų.

Žuvininkavimo daviniai Klaipėdos krašte 1924 m. liepos mėn.

Jūros žuvininkavimas: Klaipėdos apygardoj plekš-čių pagavimai geri, visų ki-tų žuvų rūšių nepatenkinti. Kainos buvo pusėtinai augš-tos. Juodkrantės apygar-doj įgabeno žuvininkavimas ceizu ganėdinančių pajamų. Kainos už išgabentas ant krašto žuvis nebuvo tokios, kokių žukliai buvo manę gauti, kadangi plekštės la-bai mažos buvo. Nidos apy-gardoj žuvininkauta visą mėnesį ūdomis ir plekščių tinklais. Pagauta mažai. Įlankos žuvininkavimas: Klaipėdos apygardoj pada-ryti ungurių pagavimai bu-vo geri, visų kitų žuvų rū-šių ganėdinanti. Kainos bu-vo vidutinės. Juodkrantės apygardoj delei atsikarto-jančių šiaurės ir šiaurvaka-rų vėjų, pagavimai neperla-bai apsimokėjo, išskiriant žuvininkavimą ungurių mai-šais. Nidos apygardoj ma-žai žuvininkauta ir mažai pagauta.

Viso pagauta: Baltijos jūroj 56,650 kg., 39,475 lit., Kuršių įlankoj — 74,100 kl., 87,760 litų. Viduržemio van-denyse — 125,000 kg., 143,000 litų.

Viso 255,750 kilogramų, 270,235 litų.

DETROIT, MICH.

Detroitais skaitosi centras au-tomobilų išdirbystės ir pagar-bėjes didelių algų mokėjimu. Bet palyginus su pragyvenimu, tai išrodo algos visai mažos.

Dabar pakalbėsime apie "Fordo" dirbtuvę ir jos sistemą. Ten darbininkas per 8 val. turi dirbti taip grei-tai, kaip mašina pajėgia ap-dirbti. Darbas padarytas ant "lainės" — nuo vienos mašinos prie kitos, vienas kitam turi paspėti, nes kitaip sulaukysi vi-są to darbo liniją.

Tada bosas atėjęs duos tau tiek vėjo, kad parėjęs namo ne-galėsi užmigti per visą naktį.

Dabar noriu priminti kaslink Ford-Lincoln planto, kurį nese-nai Fordas nupirko. Keletą metų atgal, karo metu, ta dirbtuvė buvo pabudavota kaip Lincoln Motor Co., kuri išdir-bo labai brangius automobilius. Karui pasibaigus, buvo visai su-stojusi, paskui pradėjo dirbti ir dirbo iki Fordo nupirkimui. Tuoj po nupirkimui pradėjo savo pragarišką sistemą vykdy-ti gyveniman.

1. Pirmiau darbininkai ga-lėjo eiti laukan pietų valgyti, bet dabar ne, nes viduj dirbtu-vės turi valgyti, atveža į vidų maistą į vežimus sukrauta, kaip kokiems gyvuliams. Pavalgęs, 5 minutes pirm laiko jau dar-bininkas turi stovėti prie savo darbo. Kaip tik dirbtuvės var-pas suskambina, tai alginis vergas šoka kaip pasitęs prie darbo.

2. Pirmiau darbininkai turėjo kedės prie darbo, turėdami kiek nors liuoso laiko galėjo atsise-ti, bet dabar turi stovėti ir dirbti, nėra kada pamislyti api kedes.

3. Pirmiau darbininkai dirb-davo nuo šmotų ir padarydavo po \$1 į valandą ir daug leng-viau dirbdavo; pavyzdžiui, te-koris (lathe hand) padarydavo į valandą 10 šmotų; po 10c. šmotas, jis turi \$1 kas valandą; reikią, \$9 į 9 valandas ir dar ant kedės turėdavo laiko pasė-dėti. Bet dabar, vietoj 10 šmo-tų į valandą, tas pats darbinin-kas turi padaryti po 20 šmotų į valandą, gaudamas už 8 valan-dų darbo dieną \$6.40. (Po Lincoln dirbdavo 9 valandas, į dieną, Fordas padarė 8 valan-ds.)

Tai matote, kaip Fordas iš-naudoja darbininkus ir kaip milijonus dolerių gryno pelno kas metal padaro.

Dabar pakalbėsime apie uni-jas. Per pietus sueini vieną kitą darbininką, na, ir užvedi kalbą apie unijų naudą ir tt. Kai kurie darbininkai sutinka, kad reikalinga unija; bet di-džiama amerikų darbininkų serga "base ball" liga, nes nėra laiko kada pakalbėti apie savo reikalus. O kiti kalba, diskutuoja ir net kai kurie agi-tuoja už KKK. Dabar kyla klausimas, kas yra KKK? Juk tai yra juodašūnių organizaci-ja, kuri smaigia revoliucinį darbininkų judėjimą šicje ša-lyje. Tur būt niekur tiek daug KKK narių nedėta, kaip pas Fordą, nes jis yra jų geras ša-lininkas, beveik viešai agituoja už KKK.

Vienas šale manęs dirbantis darbininkas užklauso mane, už kurį kandidatą aš manau ati-duoti savo balsą, gal už Coolidge. Aš jam atsakiau, kad aš neduosiu savo balsą už streik-laužį Coolidge, aš atiduosiu savo balsą už Amerikos Darbininkų (komunistų) Partijos kandida-tus, tai yra, už Wm. Z. Fosterį ant prezidento ir už B. Gitlową ant vice-prezidento. Matyt, būta KKK nario, tai kad jis šoks, maniau, kad kas jam karštą bulvę kur nors uždėjo.

Tai mat, kaip darbininkai supranta savo reikalus.

Prie dirbtuvės raštinės yra pastatyta stovyla Abrahamo Lincoln'o su parašu "Let man be free". Bet už dirbtuves sienų, pažiūrėjus į darbininkų išna-doimą, matai pasityčiojimą iš Lincoln'o. Geriau prilyktų, kad užrašas skambėtų "Let man be slave, from the top of head to the bottom of his feet."

DLDS' Koresp.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavimo nuosavybę, kas su per-davę už kelia milijonus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brook-lyne, esu išlaikęs 8 egzamenus. Per mokala, gabumas iš/jau žinau.

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori, pūti, budavoti arba pūti. Visus apybraižus ir planus. Turim ant pardavimo keturios dienas apie 5 tūkstančius namų Brooklyn, Bushwick Sec-tion, Greenpalt, Man-heth, Flatbush, Canarsis, Arlington Section, Cy-prus Hill, East New York, Woodhaven, Re-hmond Hill, Own Park, Jamaica, Hollis, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pa-davimo visokių namų. Parduodam namus su mažu (nebūna, mažiau \$200.00, Randavojame nu-mus, krabuvus, dūktus, veis, kambarius ir tt.

Padarome Real Estate dokumentus su palindijimu Notary Public. Įstatiname nue ugnies ir gyvaties. Školiname pinigūs ant 1-2 mortgias.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 820
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Jamaica 8137-9
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 8137-9
468 Falton St., Cor. 188 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7304

PROGA DEL VISŲ

Išlykkit sau namą per mūsų priedomą, visuomet ganita pūlia, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes surišome didžiausiom korporacijom.

Turime namų pardavimui visose dalyse miesto.

Taipgi mes parduodam ūkes ir lotus, nežfūrit kokioj valstioj norū-mėb. Sutaisom visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, už-tikrinam Title Guar-an-tee. Kompanija kuo teis-ingusia. Parduodame vi-sokius biznius visose da-lyse miesto. Norinti iš-lykkit biznį, kreipkitės pas mus.

Darome sutartis del namų statymu ir duodam mortgijas ant nu-mų su geriausiu pataravimu. Savo pirkėjam telkiam visokius patarimus veltui.

A. M. BALCHUNAS

REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC

MAIN OFFICE
465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6844
Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vak. Tel. Greenpalt 6844

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON

PER "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

NEUZMIRŠKITE SAVŲ JŲ LIETUVOJ

Atėjus vasarai, jiem būtina yra reikalinga PINIGINĖ PAGELBA

Pinigių siuntimas į Lietuvą jau taip yra sutvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas pridūdo tel-siną ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdymų.

"Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius siūnia pinigūs Lie-tuvon Litais ir Doleriais iš-miausiu dienos kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitės liuo adresu:

LAISVĖ

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 3878

POEZIJA

BEDARBIS

Vakar dieną —
Kaip kasdieną —
Darbo niekur jis negavo,
Nors ir ėjo,
Prasinėjo,
Privargęs vos tik alsavo,
Vienok veltui...

Namon grįžęs,
Pasiryžęs
Ryte anksti vėl keliauti;
Viltį dėjęs,
Iltikėjęs,
Jogei darbą pavyks gauti,
Bus laimingas!

Mėl keliavo
Ir maldavo,
Kad ponai jam darbą duotų,
Kad nuo bado,
Mirties vado,
Jojo gyvastį vaduotų.
Bet gi, veltui...

Jis apėjo,
Kiek galėjo,
Tačiau darbo nesurado;
Spėkos baigęs,
Jis apsvaigęs,
Tartum vestas klaikaus vado,
Atsisėdo...

Rytui švintant,
Sniegui krintant,
Žmonės atrado lavoną,

Tai bedarbis...

Buolio Sūnus.